

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre . . . 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések:
= Megállapodás szerint. =

Nyilttér soronként 1 K.

Kéziratokat
nem küldünk vissza

Éhes emberek.

A tejjel mézzel folyó Magyarországon sok az éhes ember. Legalább a szociáldemokraták s a sztrájkhősök azt hirdetik, hogy sokan vannak, akiknek nincs meg a mindennapi kenyere; dacára annak, hogy dolgoznak, testet lelket őrő munkát végeznek annak a társadalomnak a szolgálatában, amely rettenetes mostohán bánik a munkással s alig juttat neki annyit, hogy tengődhessék.

Hiszen igaz, sok nyomorúság van a világon. Bizonyos, hogy a társadalom a nyomorultakról és munkaképtelenekről nem gondoskodik úgy, ahogy a humanizmus követeli. De ha közelebbről nézzük a dolgot, nem olyan sötét a kép, mint az ugratók festik. A társadalomnak nem az a bűne legkirívóbb, hogy a munkát kellőképp nem jutalmazza, hanem az, hogy a munkaképtelenekről nem gondoskodik.

Nem mindig igaz, amit a sztrájk tanyákon hirdetnek: hogy a munkás éhez és nincs meg a mindennapi kenyere. Sokszor bizony csak a mindennapi ital és a britanika szivar hiányzik. És nem esoda, hogy a közvélemény, amely igaz részvétellel karolja fel a munkások méltányos ügyét; harcol a szükölködőkért: elfordul azoktól, akik tulhajtott követeléseikkel erőszakosan és igazságtalanul nyulnak bele a békés haladásba.

Manap ugyyszólván divattá vált a sztrájk. Egyik mozgalom a másikat éri s az egekig verődik a panasz: éhezem, enni akarok. Szinte észébe jut az embernek a régi Róma, amelynek utcáin ostromolta a nép a patriciusokat: panem et circenses. Kenyeret és mulatságot. A mai követeléseket pedig ugy lehetne röviden összegezni: Kevés munkát, nagy jólétet és minden hatalmat.

Azt a sok jajgatást, amely az éhségről beszél, nem kell mind kespéznnek venni, de meg kell higgadtan hallgatni. Akkor

azután kisül: mennyi belőle az igazság s mennyi a mondva csinált hangulat. Aki a fülét bedugja és ridegen elfordul, az nem érti meg ezt a zavaros, forrongó időt, amelynek eszménye a garas és munka nélkül való urhatnamság. Aki azonban az »éhes embereknek« mindent elhisz, azt csunyán felülteti az élet.

A társadalomnak azzal az izgatott, bomlott irányzattal, szemben amely folytonosan a kizsákmányolást hirdeti s ökölbe szorított kezekkel fenyegeti mindazokat, akiknek valamivel jobb sorsot adott a végzet, védekeznie kell. Nem éppen mindig csendőr szuronnal és megtorlással, de néha bizony avval is. Különösen akkor, amikor éppen a tömegeket, a milliókat kell megvédelmezni egyesek, vagy csoportok lelkiismeretlen izgatásától, a kenyérvesztéstől, a koplalástól.

A leghatalmasabb védelmi eszköz azonban, még a csendőrség szabályai szerint is, a prevenció. A veszedelem megelőzése. Természetesen nem úgy, mint a rendi világ szolgabirái, akik ráverették a huszonötöt a gyanus emberre hogy ha bűnt nem követett is el, a bűnös szándékot is jó előre kiüzzék belőle. A megelőzés nem is abban áll, hogy minden lehetetlen követelést siessünk teljesíteni. Hanem el kell ismerni az igazságot s utat kell nyitani a méltányosságnak. Ezen túl azonban kezdődjenek a szigor. Becsületesen és őszintén beszéljünk az elégedetlenekhez; de ahol szükséges, nézzünk a szemébe ennek a vad iramodásnak, mert mindnyájunk kötelessége biztosítani a társadalmi és gazdasági rendet, éppen azoknak a millióknak jóvoltáért, akik azt fel akarják forgatni.

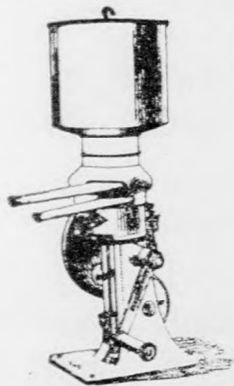
Magyarországon a szociáldemokrata mozgalom bűnbán születt. Egy politikai bűnt és nemzetellenes merényletet akartak vele becsempészni a nemzet testét alkotó osztályokba, hogy megroppantsák a nemzet gerincét, amely századokon keresztül ellen-

állt annak, hogy ennek a országnak népét koldussá, szabad gondolat nélküli rabszolgává ne aljasíthassa az idegen hatalom. És a lelkiismeretlen bandának sikerült a terv. A hazafias nép százezreinek lelkébe beleplántálták a gyűlöletet saját véreik ellen; kiirtottak minden tekintélyt s a nemzeti küzdelem teréről kenyérharcba vezették azokat, akiket konccal akart megszelidíteni s ételmaradékért próbált láncra fűzni az agyafurt osztrák politika.

Mert ne higgyék a magyar munkások, hogy Kristóffy és a háta mögött rejtőzőket a magyar nép boldogulása valami nagyon érdekli. Nem azért fordultak feléjük, mintha a reakció jeles lovagjait megihlette volna a nyomorúság s gátat akartak volna szegni a zsákmányolásnak; nem azért ígérték meg az általános titkos választói jogot, mintha érzékük volna az igazi népszabadság iránt. Dehogy! Az összbirodalmi eszme hívei, Kollonics hagyományainak letéteményesei, a megvesztegetésből, árulók vásárlásából, a nép zsarolásából, a lelkiismereti és gondolat szabadság elnyomásából, a zsoldosok, profósok és hóhérok segítségével nagyra nőtt hatalom mit törődik a népjogokkal, a milliók szenvedéseivel?

A zsarnokoknak a nép csak arra jó, hogy rabigába fogják; a nép jóléte arra való, hogy többet vehessenek el tőle. Hizlalnák, mint a tulkot, hogy elbirja a triumfátorok szekerét, amely előtt rabláncra fűzött férfiak, meggyalázott nők, rabszolgának szánt gyermekek seregét korbáccsal hajtják az aljas lelkű szolgák, akik eladják önérzetüket, szabadságukat, lelkiismeretüket csillogó rongyért, megalázó kegyért, kutyáknak való koncert.

Azért kellett a magyar munkásnépet felizgatni, türelmetlenné tenni, hogy utat építsenek a diadalmas caesarismushoz, amely elaljasította Rómát, sötétséget teremtett a középkorban s az Isten kegyelmére

Teljes tejszövetkezeti berendezéseket

Első magyar tejgazdasági gép- és eszkozgyár Fuchs és Schlichter, BUDAPEST, VI., Jász-utca 7.

Vajkivitel:

Különlegességek:
„Svéd Globe Separator.“

Tejtelepek és tejszövetkezetek által termelt vaját évi kötés mellett korlátlan mennyiségben legmagasabb árakon veszünk át.

Árjegyzékek, költségvetések, tervek ingyen és bérmentve.

hivatkozva hekatombákat rakat az emberiség vágóhidjain feláldozott tetemekből.

A zsarnokság felhasználta az Isten evangéliumát is arra, hogy uralkodhassék. Felhasználja a legszentebb eszméket és törekvéseket is arra, hogy uralma megmaradjon.

Mit gondolnak a magyar munkások, ha segítségükkel sikerült volna megtörni a nemzet küzdelmét, mi következett volna azután? Lett volna e általános titkos, vagy akármilyen választói jog? Megengedett volna e a becirker urak, hogy a majd nyakukra hozott osztrák vállalatokkal szemben sztrájkoljanak? A szakegyletek szabadon rendezhették volna e népgyűléseiket s az érdemes vezércikkiró urakat nem csukatta volna e le a cenzor, ha a »törvényes hatalom« ellen ki mertek volna fakadni?

A népszabadság csak szabad államban virul. Ezért egy táborban a mi helyünk, akik magyaroknak valljuk magunkat s aki nemzetközi eszméket hirdet, aki meggyalazza nemzeti törekvéseinket, az ellensége a népszabadságnak s árulója a nemzetnek. A népszabadság ellenségeivel szemben pedig az önvédelem szent kötelesség.

A szociáldemokrácia abban az alakban, ahogy nálunk hirdetik, nem politikai program, hanem veszedelmes tévtan. Az egész világon félredobják ma már a nemzetköziség botorságait. Marx és Lassale tanai esődöt mondanak. A német szocialisták nem ellenségei többé a nemzeti törekvéseknek és saját fajuknak; a franciáknál és angoloknál a szocialista szakszervezetek ereje a nemzetekre nézve is erőgyarapodást jelent, mert az egyetemes nemzeti célokot a szakszervezetek is szolgálják; míg nálunk az az irányzat kezd lábra kapni, hogy a szakszervezetek szakítsák ki magukat a nemzet nagy közösségéből, idegenedjenek el a nemzeti törekvésektől s teljesen merüljenek bele a kenyérharcba s abba a vad tülekedésbe, amelyet a köz hatalom kisajátításáért folytatnak.

Vagy nem ezt jelenti e az, hogy a magyar munkás minden nemzeti ünnepélyről távol marad? Nem ezt jelenti e az is, hogy a Kossuth nótát, a Himnuszt, a Szózatot már majdnem elfeledte; ellenben éjszakánként sokszor hallhatjuk a Marseillést, amelynek szövegében gyakran előfordul a »tulipános banda.« Nem ezt jelenti e az is, hogy a büszke trikolórt, amelyért a magyar nép százazrei véreztek el dicső harcokban, nemzetiszínü rongynak csufolja olyan szónok, akinek nem sok érdeke fűződik a magyar nemzet jóvoltához s mégis hisz neki a magyar munkás, amikor saját faja ellen lázítja.

És ez a hóbort folyton terjed, mert az éhes embereket, a nyomorgókat meg tudta nyerni hangos jelszavaival. Terjed olyan körökben is, amelyeknek nemes példaadásal kellene megmutatni, hogy Magyarországon még az éhenhaló sem teheti előbbre a kenyérkérdést a hazafiságnál s olyan irányt, amely nemzetközi eszmékért lelkesül, nem szolgálhat.

Az abaujmegei tanítók kimondták a csatlakozást a szociáldemokrata párthoz, mert nincsenek megelégedve a fizetésrendezés tervezetével.

Igaz, hogy nem is lehetnek megelégedve, mert a falusi tanítónak manap kevesebb a fizetése, mint egy ácssegédé. De mentheti e ez a tanítók elhatározását?

Azt vitatják, hogy egy politikai párt-hoz való csatlakozásukat jelentették ki, a politikai meggyőződés pedig szabad. Ez a legnagyobb hazugság. Magyarországon a szociáldemokrácia ma még nem politikai program, hanem felforgató irányzat. Nem értünk el még odáig, mint Franciaország, ahol a szocialista program kiforrott s törekvései beleférnek az állam rendjébe. A franciák szocialista minisztere önértzetesen állhatott tisztviselői elé azzal a kijelentéssel: szocialista miniszter áll önök előtt, de ebből nem következik, hogy nézeteimet rá akarom önökre erőszakolni. Az én programomnak első pontja a nép javáért való munka. Aki ezért dolgozik, az velem van.

Tehát Franciaországban a szocializmus nem jelent mást, mint a szocialisztikus törekvéseknek az állam rendjébe való beilleszkedését, amelynek természetesen határt szab a lehetőség s az államraison. Nem jelent terrorizmust, osztagyűlöletet, nemzet ellenes törekvéseket és a közszabadság feláldozását.

A szocializmussal számolni kell. Agyonnyomni, elhallgattatni nem lehet, de nincs is rá szükség. Csak meg kell tisztítani s ki kell venni a vezetést azokból a kezekből, amelyek a tömegeknek a gazdagok palotáit gyűlölettel mutogatják, hogy szítsák a tüzet.

Ez a feladat szintén arra az osztályra hárul, amely válságos időkben annyiszor megmentette Magyarországot. A középosztálynak kell nemes példával és áldozatkészséggel lefegyverezni az izgatókat. De ez még nem elég! Az államhatalom segítse önvédelmi harcában a társadalmat. Akadályozza meg, hogy az éhes emberek százazrei álljanak a piros zászló alá és szigorú törvényekkel szabályozza a sztrájkot s a szervezetek működését.

A virilizmus.

A minden áron való újítás vágya megtámad minden intézményt, amelyen a mai társadalmi szervezet nyugszik. A haladás, a gazdasági élet átalakulása új osztályokat teremtett, amelyek a társadalom vezetéséből egészen vagy részben ki vannak zárva. Ezeknek érvényesülésre való törekvése, másrésztől egyes osztályok, vagy csoportok tulságos konzervativizmusa éles ellentéteket teremtett a vagyonos és vagyontalan elemek között. A vagyon előjogait ostromolják minden téren s a gazdasági törekvésekből hatalmi kérdések lettek.

A vagyoni cenzust, mint a politikai jogok gyakorlásának előfeltételét a szociáldemokrácia teljesen ki akarja küszöbölti, amikor az általános választói jog behozatalát sürgeti. A vagyoni cenzus ellen irányul a virilizmusnak az önkormányzatokban való érvényesülése ellen irányuló mozgolódás is.

A virilizmus eltörlésére irányuló törekvés nem mai keletű. Évek óta írnak és agítálnak ellene azok, akik minden áron szeretnék kiesavarni a társadalmi vezetést azon osztályok kezéből, amelyek eddig a közéletben hangadók és vezetők voltak. A demokrácia szent nevében elátkoztak minden tekintélyt, amely a hagyományokon, vagy a nagyobb vagyoni erőn alapult. A demokrácia ellenségének minősítették minden intézményt, amelyben a vagyon, vagy a születés előjogokat adott.

És az argumentumokkal amelyeket az előjogok ellen felhoztak, nem lehetett szembe szállni. Mert sok volt azokban az eltagadhatatlan igazság, amit Aristotelestől kezdve minden állam-böles könyveiből ki lehetett olvasni. A demokrácia pedig ezekből az igazságokból szűrte le elveiket és ezek alapján állapították meg a programjukat. A tudósok könyveiből olvasták ki az eszméket; doktrínák közé akarják szorítani és szobából próbálják irányítani az életet.

Ki tehet azonban arról, hogy az élet sohasem engedelmesskedett és nem is fog engedelmesskedni minden elméleti igazságnak? Az életnek sokszor más igazságai vannak, mint a tudósoknak és a legnemesebb demokrácia is kénytelen megalkudni a lehetőséggel és célszerűséggel.

Elismerem, hogy az ideális állapot az volna, amikor vagyon és születés a politikai jogok gyakorlásában és a közélet terén való befolyásban senkinek előjogot nem adna; a jogok feltétlenül egyenlők volnának s vezető szerepre csak egyéni kiváltság képesítene. Elismerem, hogy a demokrácia diadala sokkal több embert tenne boldoggá és megelégedetté, mint egyes osztályok tulsúlya. Bizom abban is, hogy a felvilágosodás közelebb viszi az emberiséget az egyenlőség eszményéhez, de nem hiszem azt, hogy az egyenlőség valaha úgy érvényesüljön, hogy a vagyonnak és hagyományoknak semmi súlya és előjoga ne legyen a közéletben. Az ember természete ellene mond a tökéletes egyenlőségnek s a társadalom mindig respektálni fogja a vagyont, még méltatlan kezekben is.

Ez olyan igazság, amely gyarlóságból fakad ugyan, de rákényszeríti magát a közéletre, az államokra s a társadalomra.

A virilizmus, amely az államok törvényhozásában és igazgatásában érvényesül, tényleg megvan mindenütt. Még ott is, ahol a törvény nem ismeri. A virilizmus el tud bujni a demokrácia köpönyege alá is, mert a pénz nagy ur s a leg-hangosabb demokraták is szeretik a csengését. A legdemokratikusabb államok osztagyűlölettel, amely talán sehol sem akkora, mint a szabad Amerikában.

A vagyonos osztályoknak a közélet terén érvényesülő hatalmát látjuk és érezzük mindenütt. Nem is fogunk ettől megszabadulni soha. De az a kérdés, hogy tényleg olyan nagy átok e rák nézve a virilizmus, mint aminőnek ellenségét hirdetik? Van-e rá szükségünk vagy nincs? És

Regdelizés előtt fél pohár
Schmidthauer-féle radio-aktiv ==

Igmándi

keserűviz, az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza. ==

Használata valódi áldás gyomorbetegségeknél és székszorulásban szenvedőknek.

Csodálatos gyógyerejét az igmándi víz radium-tartalmának köszöni, amely tudományos alapon egyedül ezen forrásban lett felfedezve. Miért is bevásárlásnál össze nem tévesztendő a közönséges keserűvizekkel. Főszéküldés a forrástulajdonos: Schmidthauer Lajos gyógyszerésznél Komáromban. Kapható Zalaegerszegen Kaszter Sándor gyógyszerésznél, Gyarmati Vilmos, Kosztelitz Miksa urak fűszerüzletében. Kis üveg 30 f, nagy üveg 50 f. — Az egyedüli természetes keserűviz, amely kis üvegekben is kapható.

milyen mértékben van a virilizmusnak jogosultsága?

Magyarországon a virilizmus különösen az önkormányzatokban, tehát az igazgatásban érvényesül. Abban a formájában, amelyben a főrendekre vonatkozólag el van fogadva, a népképviselői rendszer mellett se árt se használ.

A vármegyék, városok és községek belső életében bir különös fontossággal itt érezhető annak hatása is legjobban.

Lássuk hát azokat a vádpontokat, amelyeket a virilizmus ellen annak ellenségei felhoznak s keressük meg: mennyi bennük az igazság.

Általános tapasztalat az, hogy az önkormányzatokban a virilisták képviselik mindenütt a vezető elemet és ezek képezik a tulsulyt. A vármegyékben pedig majdnem mindenütt a virilisták legnagyobb része a birtokososztályból kerül ki. Aki figyelemmel kísérte a vármegyék belső életét, könnyen észrevehette, ami egyébként természetes dolog, hogy a virilisták képviselik a konzervatív irányt, amely itt ott maradásra, minden újítástól való irtózásra és garaszkodásra, másutt osztályuralomra vezetett. A virilistákból alakult csoportok irányították és vezették az egész vármegyét, míg azok, akiket nem a vagyoni cenzus jogosított, hanem a közbizalom küldött a közélet terére, sokszor nem tudtak érvényesülni s inkább csak segédesapatok voltak, akik a vagyoni, származáson nyugvó tekintélyek befolyása alatt állottak.

A tekintélyeknek ez az uralma azután nem volt alkalmas arra, hogy felkelte az érdeklődést az önkormányzati ügyek iránt. Azok az elemek, amelyek eleve tudták, hogy nem lesznek képesek érvényesülni, sem eszméiknek érvényt szerezni, visszavonultak s a vármegyét teljesen átengedték a virilistáknak és hivatkoztak. Így alakult ki a rendiség után az osztályuralom, amelynek alapja a virilizmus.

A városokban és községekben a virilizmus következményei még kirívóbbak. A városoktól a haladás fokozottabb áldozatokat követel, mint a vármegyéktől, amelyeknek áldozatkészsége nincs oly sok oldalról igénybe véve. És a fejlődésre való törekvés legtöbbször a virilisták szűkmarkúságán török meg. A nagy vagyonnal bíró városi polgárokra minden újítás, minden új intézmény érzékeny terhet jelent s az önzés meghiusítja sokszor a legszebb, legáldásosabb terveket is. Sok helyen a virilizmus vitte bele a panamarendszert a városok igazgatásába s egyes érdekcsoportok saját kreaturáikkal rakták meg a hivatalokat és ezek segítségével a nagy vagyoni és nagy befolyás érvényesülhetett csak a városok igazgatásában.

A községek belső életében a virilizmus a legterhebb. A képviselőtestület, a jegyző, a bíró majdnem mindig a virilisták befolyása alatt állnak; különösen ott, ahol urodalmak vannak, amelyekből a nép jóléte s a községi tisztviselők accidenciája függ. A feles föld, a napszám, a hányados rét az uradalmak kezébe adják a kötőfék végét s azon úgy rángatják a falut, ahogy tetszik.

A virilistákat azzal vádolják, hogy az önkormányzati jogok gyakorlásába tulságos sok önzést visznek bele s a jogot, amelyet nekik a törvény vagyoni alapján biztosít, nem gyakorolják sem olyan intenzíven, sem olyan lelkiismeretesen, mint azok, akiket a közbizalom ruház fel a jogokkal. Mert a bizalom erkölcsi kötelezettségekkel jár, amelyeknek elhanyagolása a bizalom elvesztését vonja maga után; a virilistákat semmiféle erkölcsi obligó nem sarkallja arra, hogy a közügyek iránt érdeklődjene s ha nekik úgy tetszik, jogukat soha sem gyakorolják, vagy csak akkor, ha azzal önző célokat szolgálnak, vagy valakinek apró szívességet akarnak tenni.

Nagyjában körülbelül ezek a virilizmus ellen felhozott vádak, amelyek itt is, ott is előfordulnak. Van bennük igazság is, de egy részüket nem volna nehéz az autonómiák történetével megcáfolni.

Magyarországot, a nemzeti létet a vármegyék

mentették meg, a régi vármegyék szervezete pedig a tekintélyes nem a közbizalom alapult. A közügyek iránti érzék, a kötelességtudás, az az élő lelkiismeret, amely önként állott az ősi szabadság és alkotmány mellett, a hagyományokból fakadt s annak nem szükségképeni előfeltétele a közbizalom.

Az, hogy a virilizmus sokszor visszaélésekre és osztályuralomra vezetett, még nem követeli annak teljes eltörlését, mert hatalmas okaink vannak arra, hogy a közügyek ellátásából a konzervatív szellemet teljesen ki ne szorítsuk. A virilizmusnak határt kell szabni, az autonómiák szervezetét meg kell reformálni, de nem úgy, hogy a vezetés teljesen demagógok kezébe kerüljön.

Azt látjuk, hogy a virilisták és a választottak egyenlő számaránya mellett a tulsuly a vagyoni tekintélyre esik. A számarányt tehát meg kell változtatni. Az is bizonyos, hogy a vagyoni cenzus alapján olyanok is tagjaivá válnak az az önkormányzati testületeknek, akik a közügyek iránt soha sem érdeklődnek. A tiszta virilizmust tehát kombinálni kell a választással. De óriási felelősség nélkül azt teljesen eltörlőni, a mi viszonyaink között s különösen ma nem lehet.

Forrong az egész társadalom, amelynek alsóbb rétegei tele vannak gyűlölettel és bizalmatlansággal az ugynevezett uri osztály iránt. A szociáldemokrácia legradikálisabb eszközökkel tör a mai állami, társadalmi és gazdasági rend ellen. Társadalmi forradalomtól, gyökeres átalakulástól várják a munkások és proletárok milliói s általában a kisebb existenciák azt a boldogabb kort, amelyet a demagógok ígérnek nekik. Hatalmi vágy izgatja az egyes osztályokat s a vezetéset minden áron maguknak akarják biztosítani. A demokrácia jelszavai alatt le akarnak rombolni minden tekintélyt s a népfőlségiség elvét úgy értelmezik, ahogy nekik kedvez.

Ebben a vad tülekedésben szükségünk van bizonyos ellenállásra, amely lassítsa a haladást s határt szabjon az újítási vágyaknak. A fejlődő villamos áram elégetné a vezetékét, ha a feszültség egy részét meg nem semmititéné az ellenállás. Az uralmi sulypont gyors áthelyezkedése romlásra vezetne.

A demokratikus eszmék diadala nem jelent még tisztult demokratikus társadalmi rendet s a demokrácia is hajlandó a tulkapásokra. Ma egyáltalában valószínű, hogy a virilizmus eltörlése esetén az autonómiák sorsa nem a megdöntött elemek, hanem a népröbök kezébe kerülne, akik a népszerűségért hajlandók mindent feláldozni.

Az autonómiák szervezete beteg s kétségtelen, hogy demokratikus orvosság kell neki. De csak cseppenként, mert ha beveszi egyszerre az egész adagot, belepusztul.

A virilizmusra szükségünk van. Nem mint osztályuralomra, hanem mint konzervatív természetű ellenállásra s mint olyan alapra, amelyet a népszerűség hajhászása nem tud megintatni.

Állítólag a belügyminiszteriumban terbe vették a virilizmus reformját, sőt a városi önkormányzatokból való kiküszöbölését. Nem hisszük azonban, hogy a kormány a virilizmus teljes eltörlésével járó nagy felelősséget magára merné venni.

Jön a tél.

Most, midőn gazdáink a mezei munkákat bevégezték és a tél küszöbén többé-kevésbé tétlenségre vannak kárhoztatva, önkéntelenül felmerül az a gondolat, hogy minő kiszámíthatlan károsodással jár az a körülmény, hogy gazdáink és munkásaink nincsenek a gazdasági háziiparral való foglalkozásra kitanítva. Télen a gazda és családja alig talál foglalkozást; mert semmiféle háziipart nem tanult, ilyent nem folytat. És valljuk meg őszintén, gazdáink s munkásainknak legnagyobb része annyira indolens, hogy nem is vágyik valamely hasznos gazdasági háziiparág elsajátítására. Pedig új munka, új keresetforrás

nyújtása mellett a szegényebb osztálynak téli existenciáját meg lehetne könnyíteni. Meg lehetne óvni a folyton terjedő szociálmustól és erkölcsi színvonalát magasabb fokra emelni, hogy lelketlen izgatók hozzá ne férközhessenek.

A gazdasági háziiparral való foglalkozás a mellett, hogy a népnek a hosszú téli napokon és esteiken szórakozást nyújtana, még számbavehető hasznot hozna. Elvonná őt a koresmától, s az ugynevezett „pincesteren“ való foglalkozástól. A gazdasági háziiparral való foglalkozás munkát s ezzel szórakozást nyújtana a család minden munkabíró tagjának. A hosszú télen át heverő munkaerő hasznothajtó módon volna értékesíthető. E mellett önbizalmat öntene azoknak lelkébe, akik kereset híján a nélkülözéssel küzdenek és a kétségbeesés örvényének szélére jutnak.

A háziiparral való foglalkozás a vidék sajátos viszonyai szerint kell, hogy alakuljon. Ott, ahol például nagy fűzesek vannak, a vesszőfonás, gyékényt dúsan termő vidéken az ebből készíthető különböző árú előállítás, erdős vidéken a famunka, másutt a vékakötés, botfaragás nyújthatna jövedelmező pénzforrást.

A magyar kormány már ezelőtt mintegy 6—7 évvel belátta annak szükségességét, hogy a háziipar eszméjét országszerte propagálni kell. Már 1899-ben jelentek meg a fővárosi és vidéki lapok hasábjain olyan közlemények, a melyek a gazdasági háziipar eszméjének terjesztésére és megkedveltetésére irányultak.

A földművelésügyi miniszter a gazdatársadalom bevonásával nagyobb arányú akciót kezdett meg. Egyes községekben hat héttől hat hónapig terjedő háziipar tanfolyamokat rendeztetett, a melyeken számtalan gazda és munkás vett részt és nyert a gazdasági háziipar egyik másik ágában kiképeztetést és pedig mindent díjmentesen. Földmívelő és gazdasági iskolákban, hol a földmívelő nép gyermekei részesülnek 14 éves kortól oktatásban még intenzívebben tanították a háziipart. Ezeket az iskolákat persze a tanításhoz szükséges eszközökkel felszerelték úgy, hogy a tanítás akadálytalanul folyhat.

Mintegy 2000 ilyen tanfolyamot rendeztek azóta országszerte s ezeken körülbelül 30000 mezőgazdasági munkás vett részt és sajátította el a gazdasági háziipar egyik, vagy másik ágának üzését. Tekintélyes szám ugyan, de még mindig nem elég. Ha 30.000 munkás kére keres és talál is foglalkozást, kenyérkeresetet a maga és családja számára a télen, de ott vannak még sok száz ezren, a kik nélkülözni kénytelenek, mert nincsen keresetük az egész télen át. De ha van is ezeknek megélhetésük, ha a sors különös kedvezéséből nyáron át volt annyi keresetük, hogy a télen magukat és családjukat szerényen eltarthatják, határozott kár, hogy ezek a munkás kezek hónapokon át tétlenségre legyenek kárhoztatva.

Szükséges tehát, hogy a gazdasági háziipari tanfolyamok az idén is megtartassanak. Szükséges, hogy gazdáink és munkásaink a háziipar egyik, vagy másik nemében oktatást nyerjenek. Azért törekedjenek a községek, hogy mindenütt létesüljenek ezek a tanfolyamok most, a téli hónapokban, a mikor a nép nincsen mezei munkával elfoglalva. S ott, ahol szükséges, támogassák a községek a tanfolyam vezetőségét anyagiilag és erkölcsiileg. Boosássanak a községek a tanfolyam részére díjmentesen rendelkezésre; szerezzék be a tanításhoz megkívántató eszközöket, támogassák erkölcsiileg, a mennyiben a község előjáróság testületileg vegyen az előadásban részt és jó példájával hassan a lakosságra.

Ezeket a tanfolyamokat előadást rendezhetnének az erre felkérendő néptanítók, lelkészek és gazdatisztek a földművelés különböző ágazatairól; a gyümölcstermelésről, méhészetéről, szőlőművelésről, baromfitenyésztésről s mindarról, ami a gazda jövedelmét szaporítja és boldogulását előmozdítja. A hosszú téli esteken kellemes szórakozást nyújtana ez és megbeesülhetetlen előnyt biztosítana azoknak, akik az előadásokon részt vennének. Tanulni nem szégyen. A jó pap is holtig tanul.

K. S.

forrás természetes hazai ásványviz. **Páratlan borviz.**
Kristálytisza és utolsó cseppig élvezhető. **Legol-**
csóbb ásványviz.
 Kapható minden kereskedésben. — Zalaegerszeg és vidékére egyedüli főelárusító Komlós M. Miksa cég Zalaegerszeg.

A **PAULA**
 sós-kuti

ot 2—3 óra
 be hozza. —
 bajosoknak és
 knek.
 ett felfedezve.
 dthauer Lajos
 tz Miksa urak

A bor.

Zalavármegyében a buza után a legfontosabb termény a bor. Alig van község, amely ne foglalkoznék bortermeléssel, amely jelentékeny jövődelmi forrását képezi.

Egész nagy vidékek valaha majdnem kizárólag a szőlőkből éltek. És jól éltek. Bőven termelték a tőke s jól megadták az árát a jobb minőségű zalai bornak, amelyet különösen Stajerszárgba szállítottak. Jelentékeny piacunk volt Bécs is. A Balatonpartról sok ezer hektoliter bort szállítottak évenként a császár városba. Szüret után megindult a kereslet, kereskedők, kereskedők és ügynökök járták a hegyeket s nem okozott sok gondot a gazdának a termés értékesítése.

Ausztriában általában szerették a magyar borokat. S ugyiszólván köztudat volt, hogy Ausztria borszücségletét csak Magyarországról fedezheti. Szépen megegyeztek: a magyar termelő s az osztrák fogyasztó.

Amikor beütött a phylloxéra, Ausztria kedvéért megnyitották a határt az olaszországi borok előtt. Ez volt a magyar bortermelésnek a phylloxéra után a legnagyobb veszedelme. Az olasz borral nem tudott versenyezni a magyar termelő, aki küzdött a pusztulással, a folytonosan emelkedő munkabérekkel s az értékesítés nehézségeivel.

Az olasz borbehozatalt felhasználták a hamisítók is, természetesen a magyar borok hírnevének rovására. Akkor jött divatba a házastársnak az a módja, amely tönkretette a magyar borok hírnevét. Annyi szédelő talán egy kereskedelmi szakmában sem dolgozott, mint a borkereskedés, jobban mondva hamisítás terén. Ez volt a harmadik veszedelme. Borkereskedő cégeink elvesztették a bizalmat s ezzel a külföldi piacokat.

A kormány sietett megakadályozni a mindinkább terjedő visszaéléseket és szigorú rendszabályokkal nyult bele a borhamisítás manipulációjába. Es ez is a hátrányunkra sült el. Néhány hamisítót megcsíptek, megbüntettek, az ítéleteket nyilvánosságra hozták, az osztrákok pedig világszerte dombra verték a hamisításokat. Megtörtént dolog, hogy olaszországi borbehozatali cégek osztrák utazói lefordították az ítéleteket s azokkal bizonyították a magyar borok panosolt voltát. Hogyis ne! Mikor a magyar kormány elismerte, hogy a bort szelvében, hosszában hamisítják, sőt mesterséges borokat gyártanak, amelyeket hamis céger alatt hoznak forgalomba.

Az olasz borok versenye mellett fellépett az osztrák szőlőtermelés fejlesztése is. Ausztria mindig értett ahhoz, hogy saját termelését megoltalmazza a külső verseny ellen. Áldozatokat hozott s a közvéleményt a hazai termelés istápolására hangolta. Ausztria bortermelése az állami protekció hatása alatt erősen fellendült s az osztrák kereskedők és vendéglősök ahol csak tehetik, mellőzik a magyar bevitt. Csak magában Alsó Ausztriában megsokszorozódott a termelés s ma már Bécs szükségletének nagy részét képes ellátni.

Mindezek dacára sines okunk kétségbeesni a bortermelés jövője felett, ha idejében hozzáfognak az önségély szervezéséhez. Hogy ezen a téren mi a teendő, azt bőven megtárgyalták a szaklapok; a gyakorlatban azonban vajmi kevés történt.

A legelső feltétel az okszerű borkezelés elsajátítása. Szőlőt művelni már tudunk, de a borkezeléshez még nem értünk úgy, ahogy azt az exportőrök megkívánják.

Ebben az esztendőben járt a Balaton mellett a francia kormány egy kiküldöttje, hogy a szőlőtermelést tanulmányozza. A kulturáról elismerőleg nyilatkozott, de hozzátette, hogy a magyar termelők a bor kezeléséhez nem értenek s ezen a téren még sokat kell tanulniok.

A mi kormányunk ezen is akart már segíteni. Budafokon pincemesteri tanfolyamot nyitott s szüret után szakszerűleg képzett pincemestereket boosát egyesek, vagy hegyközségek rendelkezésére. Csak az utiköltséget kellene megfizetni s a pincemesterek teljesen díjtalanul beoktatnák a termelőket és munkásokat arra: hogyan kell a bort kezelni, ugyiszólván nevelni arra, hogy kivitelre alkalmassá váljon.

Nem tudunk arról, hogy ezt a kedvezményt termelőink közül valaki igénybe vette volna. Sőt a legtöbben idegenkednek a manipulációtól, amit határosnak tartanak a hamisítással. Pedig a manipulációra, amely valóságos szaktudományá fejlődött, ma már feltétlenül szükség van.

Kistermelő az okszerű borkezelést alig viheti keresztül. Borainak értékesítésénél a közvetlenül

vásárló kiskoromásra van utalva, akiknek száma folytonosan csökkenik, mert a hitelben való vásárlás a kereskedőkhöz utalja ezeket is. Tehát szinte kényszerítőleg lép fel a szövetkezés szükségessége. Csak szövetkezetek keretében lehet keresztlüvinni azt, hogy a termelő úgy a borkezelés, valamint az értékesítés terén versenyre kelhessen a kereskedővel s a magyar borok hírnevét visszaszállítsa, a kistermelő részére is biztos piacokat teremtsen.

A pince szövetkezetek létesítésével már nálunk is kísérleteztek. A siker elmaradt, mert hiányoztak az anyagi eszközök. A gazdák nem mutattak elég nagy áldozatkészséget, a kormány pedig nem adott elég nagy segílyt. Az alföldön azonban már működik néhány szövetkezeti alapon szervezett társaság. Így Cegléden a szőlősgazvezkedett társaság. Így Cegléden a szőlősgazvezkedett társaság. Így Cegléden a szőlősgazvezkedett társaság. Így Cegléden a szőlősgazvezkedett társaság.

Előbb vagy utóbb feltétlenül le kell szállítani a borfogyasztási adót is, hogy a belső fogyasztás emelkedjék s mihelyt ez megtörténik, a bortermelés produktivitása hosszú időre biztosítva lesz. A közönségesebb bor elfogy itthon, a különleges magyar bornak pedig nem nehéz kiviteli piacot szerezni. A tokaji, badaesonyi, somlói, érmelléki, egri, szekszárdi stb. boroknak mindig meglesznek a biztos vevők.

A régi magyar közmondás azt tartja, hogy a jó bor céger nélkül is elkel, amire Deák Ferenc azt válaszolta, hogy „el ám, ha megkóstolják.“ A magyar ember nem ért a reklámhoz. Hozzászokott, hogy a vevő felkeresse a pincében. Nem üti a nagy dobos s nem hívogatja a vevőket. Ez pedig nagy baj. A mai világban reklám nélkül nincs üzlet. A magyar boroknak külföldön nem csinálnak reklámot, sőt a borhamisítások leleplezése óta egyenesen eltitkolják a származásukat, mert borkivitelünk gyanuba keveredett. Valaha a német költők dalt zengtek a nemes magyar borról, ma pedig kongresszusokon a német kereskedők agyon ósárolják a „magyar panosot.“

Ez ellen küzdeni és védekezni kell. A bajt érzi minden termelő s a mentést a kormánytól várja. Pedig az önségély többet ér, mint az agrár kölcsön meg a szubvenció.

Halottak napján.

Az enyészet örök törvényének fuvallata érzik. Az enyészet törvénye, a halál gondolata rettenetes.

Az a tudat, hogy minden ami él, mozog és örvend a nap melegének; minden, aki dolgozik, magasztos és nagy gondolatokat érlel: minden az élet első percétől kezdve a megsemmisülés esiráját hordja magában, — ez a tudat átka a nagyra-törő léleknek, amellyel számot vetni csak a bölcs, kibékülni csak a hit képes.

Az eljövendő enyészetbe mégis bele tud a lélek nyugodni. — A világrendet kormányzó bölcsesség kegyelmesen rendezte be azt úgy, hogy az élő szervezet lassanként, részenként veszi el energiáját. Lassanként, de biztosan lazulnak azok a szálak, melyek ezt az életet kötik úgy, hogy végre a kifáradt test önként vágyik a megérdemelt nyugalom után.

Nem úgy azokra nézve, akik a mi szívünknek imádott bálványai! Akikért a hitben, akik által élünk! Akiknek élete százszorta drágább előttünk a mi életünknel!

Oh! Ha a rombolás szellemének irtalmat nem ismerő keze ezeket szakítja le szívünkről, akkor az ész engesztelő szava elnémul, a lélek meg-alázkodása megszűnik s csak az érzelem vad fellázadása urálja egész valónkat. — Csak a szív idegei vergődnek a kin vonaglásaiban, míg nem a tehetetlenség eszeveszettségében meg-ostromolja az eget, megátkozza az örök hatalmat s boszut áll önmagán.

Akiket az átok már sujtott: tudják, hogy így van.

Ne szőgyelje azt senki. Ne titkolja senki. A szeretet Istene megbocsátja azt a szeretetnek. Mert hiszen mégis csak a benne vetett hit képes enyhítést adni a lélek sebére. — Enyhülést, de gyógyulást nem. Azt nem ad. Nem is adhat. Velünk hordjuk azokat nyitva, gyógyulatlannal.

Felszakadnak, véreznek azok a legkisebb érintésre, emlékezésre.

És azért mégis emlékezünk. — Mert mint a testi kinnak is van egy bizonyos foka, mikor az már kél, azonképpen a lelki kinnak is. S ez is jobb mint a feledés sivársága. Akik nem emlékeznek, nem is szerettek igazán.

Tehát emlékezünk és szenvedünk. Felkeressük a halottak békés, esendes országában szeretteink örök nyugóhelyét, hogy könnyeinken át szóljunk hozzájuk, akikkel amugy is fenntartjuk a lelki összeköttetést. Hiszen közöttünk, velünk vannak mindég. És szólunk az élet és halál urához, hogy hagyja remélni azt, mikép a porhüvely szétbomlásával nem váltak légyen meg tőlünk örökre, csak a bizonyos viszontlátásig.

Ezt óhajtjuk. Ezt reméljük.

Hírek.

Rákócziért. Itthon van már a Nagyságos Fejedelem. Kurucz Kassa város nagy templomában temették el földi maradványait, amelyeket kegyelettel, fénnel, ragyogással hozott haza halás nemzete. Ott nyugosznak a vezérlő fejedelem, hőselkü anyja, Zrínyi Ilona, fia, Rákóczi József, labanverő Beresényi Miklós, a hős Eszterházy Antal, a hűség Sibirik Miklós és Beresényi fenkölt lelkü neje, Csáky Krisztina. — Hazahoztuk Thököly Imrét, a kuruc királyt, akinek a késmárki ev. ref. templom adott örökös nyugóvó helyet.

Minden igaz magyarnak szemébe szökött a köny, mikor híret hallotta annak a diadalmenetnek, amellyel a hősök hamvait hozták. Végig az egész országon fellobogtak a máglyák, mámorba estek a szívek s a hazafiság szent érzelmei diadalkiáltást váltottak ki milliók kebléből.

Nem gyászmenet volt az, hanem a győzelmes hadvezér diadalmas utja. A bujdosók visszatértek dicsőséggel s meghódolt nekik, nagy hagyományaiknak az egész nemzet.

A nagy történelmi családok tagjai felöltötték az ősi díszet; kezükbe vették az apák fegyvereit, a kurucok lobogóit; a papok a hazafiság által ihletett kegyelettel kísérték a koporsókat; a vármegyék elküldték bandériumaikat díszkíséretül s a nép térdénállva fogadta a bujdosókat.

A vezérlő fejedelem kíséretében ott volt Zalavármegye is. A küldöttség részt vett a Budapesten, Kassán és Kézmárkon tartott ünnepélyeken. Bandérium vitte a vármegye zászlóját; Budapesten, Kassán és Kézmárkon gróf Batthyány Pál főispán vezetése alatt megjelent vármegyénk küldöttsége.

Ünnepeltünk itthon is. Zalavármegye minden városában, minden falujában kitűzték a nemzeti zászlókat, ünnepi isteni tiszteleteket tartottak s a templomokban és iskolákban Nagy Rákócziért, a bujdosókról, hazafiságról beszéltek.

Zalaegerszezen vasárnap délelőtt az ág. ev. hitközség tartott ünnepélyt, amelyen Király Mátyás lelkész tartott szép hazafias beszédet. Az ünnepélyen részt vettek a vármegyei tisztikar Árvay Lajos alispán vezetése alatt, a kir. pénzügyigazgatóság tisztikara Odor Géza kir. tan. pénzügyigazgató vezetésével.

Ezután az izr. templomban tartott ünnepélyes isteni tiszteletre gyülekezett a közönség. Leichner Hermann főkántor elénekelt a gyászdalt, majd karének következett s Engelsmann Izrael főrabbi mondott beszédet.

Hétfőn délelőtt volt a gyászmise a r. kath. templomban, amelyet Legáth Kálmán apátplébános mondott. A misén megjelentek az összes hatóságok és tanintézetek.

Hétfőn délelőtt ünnepeltek az összes iskolák. A főgimnáziumban a tornateremben gyűlt össze az ifjuság s az érdeklődő közönség. Medgyesi Lajos igazgató megnyitó beszéde után a dalárda kuruc dalokat énekelt; Bucsy Béla tanuló elszavalta a kuruc költsézet egyik r-mekét, a »Bujdosó Rákóczi«; László László tanuló pedig Czinka Pannát. Az ünnepi beszédet Borbély György tanár tartotta. A hazafias érzéssel összeállított, különösen az ifjuság lelki világához alkalmasított beszéd mély benyomást keltett. Az ünnepély a Himnusz eléneklésével ért véget.

Szép ünnepélyeket rendeztek a felsőkereskedelmi iskolában, a polgári leányiskolában s az elemi iskolákban is.

A zalaegerszegi kereskedő ifjak önképző egy-

letében szombaton este volt ünnepély, mult számban már közölt programmal.

Nagykanizsán a Ferencendiek templomában, az ev. ref. ág. ev. és izr. templomokban tartottak isteni tiszteleteket, amelyeken megjelentek a városi képviselőtestület, a bíróságok, a tanintézetek s nagyszámu közönség. Lélekemelő ünnepélyek voltak a főgimnáziumban, a felső kereskedelmi iskolában, a polgári iskolában.

Keszthelyen az ünnepélyes misét a zenekedvelők egyesületének közreműködésével tartották. Szép ünnepélyt rendezett a főgimnázium.

Tapolezán és Sümegyen szintén ünnepélyes keretben hódolt a közönség Rákóczi emlékének.

Megragadók voltak a muraközi hazafias ünnepések. Csáktornya lobogódszt öltött s az ünnepi misén részt vettek nemcsak a hivatalos testületek s a tanuló ifjuság, hanem a város intelligenciájának és polgárságának nagy része is. Az ifjuság zászlók alatt, felkokárdázza vonult fel. Isteni tisztelet volt az izr. templomban is. A tanítóképző intézetben s a polgári iskolában ünnepélyeket rendeztek.

Rákóczi Ferenc és társai haza érkezése alkalomával a perlaki járás lakossága sem maradt hátra. Október 28-án és 29-én az egész járás községeiben a hivatalos helyiségeket fellobogózták, Perlak pedig valóságos lobogó díszet öltött. Egyes helyeken mozsárágyuk lövése hirdette, hogy nemzeti ünnep van.

Perlakon 29-én tartott isteni tiszteleten megjelentek az összes hatóságok: főszolgabíró, járásbíró, adóhivatal, a községi elöljáróság. Mire után az állami elemi iskolákban volt fényes ünnepély, melyen a perlaki társaskör elnöke Kovács Rezső vezérlete alatt megjelentek a perlaki intelligenciát magában foglaló társasköri tagok, ugy számos urihölgy. Az ünnepélyt dr. Tamás János iskolaszéki elnök lelkes szavakkal nyitotta meg, mely ünnepélyen Molnár Béla tanító emelkedett hangu hazafias felolvasást tartott Rákóczirol. A növendékek hazafias költeményeket szavaltak, kuruc dalokat énekeltek, míg az ünnepélyt dr. Tamás János iskolaszéki elnök hazafias érzéssel áthattott beszéddel zárta be.

Megható ünnepségek között emlékezett meg a dekanovei fára horvát ajku, de magyar érzelmű népe Rákóczi fejedelemről.

A mikor a halottat hozó vonat Orsovára ért, meghuzták a templom harangjait, a községben kitézték a nemzeti zászlókat és Ehrenreich Nándor plébános a templomban felállította a ravatalt, a melyet Rákóczi képével, koszorúkkal és virágokkal díszített fel. Dacára annak, hogy az istentiszteletre vonatkozólag a zágrábi érsek semmiféle rendeletet nem adott, a plébános hétfőre magyar nagy misét és magyar predikációt rendelt, a mise alatt az ottani cigány zenekar a Hymnust játszotta, a ravatal mellett pedig a Pesteties uradalomból ott levő erdőőrök képezték a díszőrséget. A magyar predikáció alatt a horvát ajku magyar nép végig könnyezett és sírt, mert megértette a nemzet örömét.

Örömmel vennénk, ha minden muraközi plébános hasonló ünnepségekkel ébresztené fel hivaiban a magyar haza iránti kötelezettségeket.

Ezekon kívül a következő ünnepélyekről kapunk hírt: Zalaszentmihályon az iskolában szép hazafias ünnepély folyt le, amelyen Németh Jenő tanító és Umszuncz Lajos tartottak beszédet, Bambach Józsa tanítónő pedig felolvasást. — Császboszokan a nép s a tanulók a templom előtti téren gyűltek össze; a tanulók szavaltak és Schadl Arnulf plébános szép hazafias beszédet mondott. — Magyarszerdahelyen az iskolában összesereglett tanulóknak és szülőknak Sáringér Károly tanító beszélt a nemzet hőseiről, a nagy fejedelemlről; a tanulók énekeltek és szavaltak.

Gróf Batthyány Pál főispán esütörtökön visszaérkezett a Rákóczi ünnepélyekről Zalaegerszegre s átvette a főispáni hivatal vezetését.

Izraelita istentisztelet. A péntek esti istentisztelet további intézkedésig 5 $\frac{1}{2}$ óraker kezdődik.

Elöléptetés. Rutich Sándor és Szirmay Béla zalaegerszegi kir. törvényszéki bírák a VII. fizetési osztályba, Ujlaki László alsórendű kir. járásbírói segéd telegkönyvezető a X. fizetési osztályba való sorolás mellett, telegkönyvezetővé léptek elő.

Udvardy Ignác nyugdíjazása. Három évtizedig működött a tanári pályán Udvardy Ignác, a zalaegerszegi felső kereskedelmi iskola igazgatója. Mint a polgári iskola vezetője került Zalaegerszegre s később a kereskedelmi iskolának is

élre állította a miniszter. Vezetése alatt folytonosan fejlődött és emelkedett a két intézet, amelyekből száz és száz képzett ember lépett ki az életbe, akik mind hálával és szeretettel gondolnak Udvardy Ignácra, a szigorú de érző szívű igazgatóra. Udvardy Ignác működését azonban nem merítette ki a két iskola vezetése. Szinte oszodatlanon tevékeny életet élt, amelynek terheit csak az ő páratlan energiája bírta el. Huszonkét évig szerkesztője volt a »Zalamegyének«, tagja volt a városi képviselőtestületnek s a vármegyei törvényhatósági bizottságnak; a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület választmányának; két évtizeden keresztül jegyzője a Zalaegerszegi Kaszinónak; elnöke a Zalavármegyei Takarékpénztárnak s nem volt olyan társadalmi mozgalom, amelyben tevékeny részt ne vett volna. Buzgón, nagy kötelességtudással, lelkiismeretes pontossággal felelt meg mindannak, amit a közbizalom ráruházott. A közbecsülést hosszú évtizedek becsületes munkájával szerezte meg magának. A miniszter Udvardy Ignácot saját kérelmére nyugdíjazta. Ez alkalommal Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő a következő levelet intézte a nyugalomba vonuló igazgatóhoz:

Tekintetes Udvardy Ignác urnak nyugalmazott állami felsőkereskedelmi iskolai igazgatónak Zalaegerszeg.

Jóllehet Tekintetességét nyugdíjaztatása nem hátáskörömben érte, mindazonáltal három évtizedet meghaladó buzgó tanügyi munkásságától megváltása percében teljesen hatása alatt állok azon huszév emlékének, melyet felügyeletem alatt együtt töltöttünk el népoktatás ügyünk szolgálataiban.

Midőn azon készséges támogatásért, melyben Tekintetességét engemet Zalaegerszeg város oktatásügyének fejlesztésében, különösen pedig az állami felső kereskedelmi iskola és állami polgári leányiskola szervezésében, nemkülönb mint a vármegyei általános tanítótestület volt elnöke a tanítók közszellemének és testületi közérzésének fokozásában részesített, ugy a magam, mint a vezetésem alatt álló királyi tanfelügyelőség hálás köszönetét és elismerését Tekintetességének kifejezem: egyben kérem a jó Istent, hogy Tekintetes Igazgató ur még igen soká éljeze a pihenés édes békéjét és azt a boldogító megnyugvást, melyet csak hosszú odaadó s hivatás szeretetből táplálkozó munkásság nyújthat az emberi szívnek!

A kir. tanfelügyelő levele kifejezi mindazoknak érzelmét, akik Udvardy Ignácot ismerték és tisztelték.

Jegyzők gyűlése. A Zalaegerszeg—novai járás körjegyzői egylete f. évi október 24-én Lentiben gyűlést tartott, amelyen jelen voltak: Somogyi József elnök ságodi, Ujlaky Béla andráshidai, Hóhn Béla lenti, Kumper Márton baki, Farkas István salomvári, Tóth Gyula sőtjóri, Beznica Péter tárnoki, Bartalos István nagylengyeli, Paulin József bagodi, Horváth Gyula esonkabegyháti, Kukorely Ferenc pákai körjegyzők, Paslek Géza lövői, Kozma Mór nagylengyeli, Kelemen József pákai aljegyzők; továbbá mint vendégek: Mayer István főszolgabíró, Dr. Székely József járásorvos, Horváth Győző földbirtokos, Horváth Vince nagylengyeli, Tóth János lenti plébánosok, Kiss Jenő káplán, Porubszky Károly aljegyző. A gyűlés elnöki jelentéssel kezdődött, majd tárgyalták a zalaegerszegi pénzügyigazgatóság értesítését, mely szerint, a feyveradót a főkönyvben a bányaadó rovatra lehet előírni. A harmadik tárgy az 1894 XII. t.-o. módosítására vonatkozó javaslat volt, melyet Ujlaky Béla készített nagy gondnal s amelyet a közgyűlés elfogadott és jegyzőkönyvi köszönetet mondott Ujlakynak. A vitában Mayer István főszolgabíró is részt vett s mint e téren tapasztalt tisztviselő, hasznos s üdvös indítványával támogatta az értekezést. A javaslat kiterjeszkedik a fellebbezési fórumok megváltoztatására, a mezőrendőri bíráskodásnak a jegyzőkre leendő bizására, a 16 évnél fiatalabb gyermekekkel való őriztetés betöltésére, gyümölcsészeti kurzus létesítésére, a hegyközségi bíráskodás behozatalára stb. A jövő közgyűlés Boczföldre tüzetett ki. — Gyűlés után a jegyzők s a vendégek a lenti vendéglőben gyűltek össze ebédre, ahol kedélyesen eltöltött néhány óra után eltávoztak, köszönetet mondva a kitűnő ellátásért Weisz Béla vendéglősnek.

Jegyző választás. Tivadar Ferenc dekanovei jegyző nyugalomba vonulása folytán október 27-én Dekanovecen Kovács Rezső főszolgabíró

elnöklete alatt tartott választó gyűlésen Brenner Mihály helyettes jegyző jegyzőül megválasztott. Elnök főszolgabíró a hivatalos kötelezettségen kívül lelkére kötötte az új jegyzőnek, hogy a horvát nemzetiségi vidéken soha se feledkezzen meg arról, hogy a magyar haza szülötte s hogy a magyar kultúra előmozdítását hivatalos és magán körében mindig első rendű feladatának tartsa. — A távozó főszolgabírót a választók lelkes éljenzése kísérte.

Hangverseny. Az országos Vöröskereszt Egylet Zalaegerszegi Fiókja 25 éves fenállása alkalmából 1906 évi november hó 10-én a zalaegerszegi szegények javára az »Arany Bányák« dísztermében Svastics Eugenia urhölgy énekművész nő fel léptével táncal egybekötött hangversenyt rendez. Kezdeté este 8 $\frac{1}{2}$ óraker. Belépti díj személynként a három első sor és oldalszék 4 K, a többi sor 2 K, állóhely 1 K, páholy 16 K. Jegyek előre válthatók Breisach Sámuel ur könyvkereskedésében és a hangverseny napján este 6 óratól a pénztárnál. Felülírtetések köszönettel fogadtnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

Műsor: 1. Utazás a férjhez menés felé. (Humoreszk.) Irta és előadja: Hantke Emil ur. 2. „Comme la nuit, que ton amour soi grand“ Charle Bohm „Weylas ének“ Wolfól. b) „Pur Dieesti.“ Antonio Lotti-tól; Gabler Vilmos ur a budapesti nemzeti zenede tanára zongora kísérete mellett énekl: Svastics Eugenia urhölgy énekművész nő. 3. Rigollettó. Verdi Paraphrase Liszt Ferenc-től. Zongorán előadja: Fritz Paula urhölgy. 4. Beriot. IX. hegedűverseny, Mihovics Zora urhölgy zongora tanárnő zongora kísérete mellett hegedűn előadja: Sándor Zsigmond ur. 5. Szavalat. Előadja: ifj. Czukelter Lajos ur. 6. Galop. Sauer Emiltől. Zongorán előadják: Balassa Anna k. a. és özv. Stöckl Adolfné urnő. 7. „Saba királyné“ opera ária Goldmarktól. Gabler Vilmos ur a budapesti nemzeti zenede tanára zongora kísérete mellett énekl: Svastics Eugenia urhölgy énekművész nő.

Villamos vasut Keszthely és Héviz között.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter f. évi október 17-én 65931. sz. leiratával a Ganz féle budapesti villamossági részvénytársaságnak a Keszthely városi fürdő parktól kiindulólag Héviz gyógyfürdőig vezetendő keskeny vágányu villamos vasut vonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

Keszthely város és a Héviz jövőjére a villamos vasut nagy kihatással lesz, tehát általános iránta az érdeklődés. A már elkészült nyomjelzés szerint a vasut a Balaton fürdőtől indulna ki s innét a vasuti állomás érintésével a vasuti uton, a Kussuth Lajos utcán az Amazon szállodáig haladna. Itt kitér a Georgikon utcán és az országúton a gátidombig s innét a réten a fácskásig fut. A fácskás előtt két vashidon és töltsen át szeli a Gyöngyös patakot s annak jobb partján Hévizig vezet. A vonal hossza 6-8 klm.

A földmunkások szervezkedése. — A földmunkások és gazdasági eselések szervezkedése jó eleve megkezdődött s a szervezkedésből nem sok jót következtethetünk a jövőre. A munkások olyan magas munkabéreket követelnek s oly terhes feltételeket szabnak, hogy ezek mellett produktív gazdálkodni lehetetlen. Az agitátorok egyik népgyűlést a másik után rendezik; a budapesti kiküldöttek valóságos parasztlázadást hirdetnek a földbirtokosok ellen. A mult vasárnap Nagykanizsán tartottak népgyűlést, amelyet óriási agitáció előzött meg.

A repülő cédulákat ezerszám osztogatták a falvakban. A gyűlésen nemcsak a nagykanizsai munkások, hanem a vidékről is több százan vettek részt. Összesen 58 somogyi és zalai község küldöttei jelentek meg a kanizsai gyűlésen, amelyen a budapesti központot Csizmadia Sándor a szocialista költő, Ladányi Rezső, a Világ-szabadság szerkesztője és Ferenczi Gyula képviselték. Ezek voltak egyszersmind a szónokok is. Mindenekelőtt arra hívták fel a munkásokat, hogy szervezkedjenek, aratási szerződéseket csak a szervezet által elfogadott feltételek mellett s csak karácsony után kössenek és a meghatározott árszabást tartsák be. A jelen voltak természetesen elfogadták az amerikai viszonyokhoz mért árszabást, elfogadtak minden javaslatot, amit a kiküldöttek elébük terjesztettek.

Az aratási szerződés rendelkezései szerint a szerződött aratók semminemű ingyen munkát nem teljesítenek s a szerződésben ki nem kötött munkát bérért is csak akkor végzik, ha arra

nézve a gazdával esetről esetre megtudnak egyezni. — Arató gazda nincs, hanem a munkások választanak maguk közül egy bizalmi férfit, aki a gazdával szemben érdekeiket védi. — A marokszedőt a munkások fizetik, de bérének felét a gazda fizeti. — Arató rész gyanánt a tizedik kereszt jár. — Ha a gabonát oly elemi csapás érné, hogy az a 10-ik keresztért leartható nem volna, az aratásért holdanként 12 K fizetendő. — Élelmezésre kapnak az aratók hetenként és páronként: 30 liter búzát, 2 klgr. szalonnát, 1 liter kását, 1 liter babot, $\frac{1}{2}$ klgr. sőt és naponként $\frac{1}{2}$ klgr. hust. — Hogy az aratók naponta hány órát dolgozzanak, azt maguk a munkások állapítják meg. — A munkások részének elcsépléséhez a birtokos adja a cséplőgépet, a gépészt, a tüzelőt és a szükséges igaerőt és olajat. — A munkások részét — úgy a gabonát, mint a szalmát és polyvát — a birtokos saját igáján a munkások lakására szállítja augusztus végéig. — A birtokos részét a munkások külön szerződés alapján megállapított munkabérért cséplik. — A eselészerződések feltételei:

360 K készpénz, 8 mm. buza, 5 mm. árpa, 6 mm. rozs 1 és félhold (1600 öl.) föld, családjának lakás (mely legalább egy szoba, konyha s kamarából áll), 6 méter tűzifa, 1 fias disznó és egy tehéntartás. A nőtlen eseléd bére havonként 60 K. A napszámbekeket következőképp állapították meg: A földmunkások számára bármilyen mezőgazdasági munkáért: december, január és februárban 2 K; napi munkaidő, étkezésidejét is beleszámítva 10 óra, — március, április és májusban 3 K; napi munkaidő, étkezésidejét is beleszámítva 12 óra, — júniusban 5 K; napi munkaidő, étkezésidejét is beleszámítva 14 óra, — júliusban 7 K; napi munkaidő, étkezésidejét is beleszámítva 16 óra, — augusztusban 5 K; napi munkaidő, étkezésidejét is beleszámítva 14 óra, — szeptember, október és novemberben 3 K; napi munkaidő étkezésidejét beleszámítva 12 óra.

Számítsa ki most már bárki, hogy ilyen munkabérek mellett lehet-e Magyarországon földet művelni?

Posta segédtsízi vizsga. Császár Gábor, János György és Pintér József zalaegerszegi posta és távirtda gyakornokok a pécsi postaigazgatóság vizsgáló bizottsága előtt a minap a posta, távirtda és telefon segédtsízi vizsgát jó eredménnyel letették.

Hosszu élet. Egy évszázadnál tovább élt Kluger Samu nagykanizsai mészáros, akit a múlt héten 106 éves korában helyeztek örök nyugalomra.

A bortermelők és általában a borászattal foglalkozóknak vélünk jó szolgálatot tenni, ha felhívjuk figyelmüket azon körülményre, hogy idén a szüretkor uralgott sok esőtől a szőlő rothadást kapott és ettől penész gombákkal lett metelyezve.

Az ily hibás szőlőkből nyert új borok nem tisztulnak, megtörnek, megbarnulnak, sőt ha kellő időben nem gondoztatnak, egészen elromlanak. Az ily új borokat legjobb mihamarabb a beteg septőről lefejteni és az arra alkalmas, mirenymentes kénseletekkel kellőképp átkéneznii. Ily javított mirenymentes kénseleteket készít Schönbeck Imre Esztergomban a következő minőségek és árakban. Az 1-es fajta az üres hordók jó karban tartására való, egy 50 dekás csomag ára 40 fillér. A 3-as fajta az egészséges, új és öreg borok átkénezéséhez, csomagja 1 korona; az 5-ös fajta a hibás, beteg borok gyógyításához való egy csomag ára 1 kor 60 fillér. Az ideit új borokhoz az utóbbit kell használni. A vele kezelt borok hamarabb megtisztulnak, eltarthatók és szállíthatók lesznek és a mi a fő, nem kapnak kénbűzt (Einschlag szagot) a mi a régi méreg tartalma bűdös Einschlagnál elkerülhetlen és ez okozza a nagy fej és gyomorfájást. Ezen kénseleteket a készítő vidékünkön kellőképp szándékozik megismertetni, miért is mintákat és használati utasítást bérmentve küld. Ismét eladóknak kellő jutalékot enged. Kapható Gyarmati Vilmos úrnál Zalaegerszegen.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik felejtethetetlen nőm illetve édes jó anyánk temetésén való részvételével fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezúton mond köszönetet a gyászoló Jáross családnak.

Az andráshidai bucsu. Mindenszentek napjára esik az andráshidai bucsu, amely talán sohasem zajlott még le vérontás nélkül. Amikor a temető-

ben, a néma sirok felett felgyulnak a kegyelet lángjai, az andráshidai korezmában vigasz a muzsika, folyik a bor és dolgozik a bieska. A hagyományokhoz most sem lett hűtlen az andráshidai ifjuság s csinált olyan háborút, hogy egy két ember hetekig nyomja az ágyat.

Nyilvános köszönet. Tuoy János főgimn. tanár ur a Zalavármegyei takarékpénztárnak 1191 számú és „a magyar iparvédőegyesület“ részére 39 K. betéti öszegről szóló betétikönyvecskéjét a tulipánkert szövetség zalaegerszegi fiókja pénztárának átadta, a miért hálás köszönetet mond az elnökség.

Vasuti előmunkálati engedély. Kereskedelemügyi m. kir. Minister ur 70230/III, 2, számú rendeletével Barthalos István zalaövői földbirtokos pápai lakosnak a dunántúli h. é. vasutak Rádics esetleg Alsólendva állomásától Murszombattig, esetleg Mátyásdomtól vagy Saltól a m. kir. Államvasutak Szentgotthard vagy Gyanafalva állomásáig s végül Murszombattól Radkersburg irányában az ország határáig vezetendő szabványos nyomtávú gőzüzemű h. é. vasutvonlra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

A jövő évi sorozások. Sok helyen még el sem kezdődtek az idei őszi sorozások, már is elrendelte a honvédelmi minister a jövő 1907 év tavaszán megejtendő ujjoncaállítás előmunkálatainak a megkezdését. A most megjelent 78000/8. a. számú honvéd ministeri körrendelet szerint az 1907. évi ujjoncaállításra az 1886, 1885 és 1884 évben született három korosztálybeli ujjonkotelesek állítatnak elő, akik tehát már most kötelesek tartózkodási helyük előjáróságánál összeírás véget jelentkezni s idejében gondoskodni arról, hogy törvényes kedvezményük az illetékes hatóságnál bejelentessék.

Galamposta. Vidéki megbízások teljesítésére Dohány-utca 16 sz. alatt vállalatot alapított Galamb János előnyösen ismert fővárosi kereskedő. A vállalatnak „Galambposta“ a neve s ez a legigénytelenebb és a legnagyobb fényűzési tárgyak között levő minden kigondolható holmit és pedig első sorban magyar gyártmányt szerez be megbízóinak. Jutaléka csupán azon pénztári engedmény, amelyet az eladótól von le magának. Elképzelhető, mily előnyöket nyújthat megrendelőinek, amikor mindent csak kereskedő által elérhető árban számít fel. E valóban hézagpótló és életre való szolid vállalatot ajánljuk olvasóink szíves figyelmébe. Prospektust a „Galambposta“ kívánatra azonnal küld.

Tisztiorvosi vizsgát tett. A Budapesten 1906. évi szeptember 23—okt. 5-ig tartott tisztiorvosi vizsgán Kovács Aladár balatonfüredi fürdőorvos képesített.

Elkobzott sertések. Hét darab leölt sertés husát koboztatta el a rendőrség a minap. Ezeket Zalabérből küldte ide Mayer ottani lakos a hentesekhez eladásra. A rendőrség azonban idejében észrevette a dolgot. Lefoglaltatta a sertések husát és miután az állatorvosokkal megvizsgáltatta és ezek a husát közfogyasztásra alkalmatlannak nyilvánították, karbololdattal leöntette és elásatta.

Meglopták. Kovács István hosszuperesztegi lakos gazdaember a múlt hétfői vásárra igyekezett Zalaegerszegen. Vele jött egy magát somlyóvásárhelyinek valló, földműves ruházatu ember, a kinek társaságában betért a Bodonci féle fehérképi vendéglőbe egy kis italra. Itt megismerkedtek egy Botffy utcai gazdaemberrel, a kítől szállást kértek és kaptak. Az istállóban elhelyezkedve, lefeküdtek és csakhamar mély álomba merültek. Éjjel felébredt Kovács és kereste a somlyóvásárhelyi embert, a kinek szintén ott kellett volna lennie, de nem találta. Kereste a mellény zsebébe rejtett pénztárcáját, a melyben 144 kor 60 fillér volt, azonban ennek is csak a hült helyét találta. Nyomban panasza ment a rendőrségre, a hol megindították a nyomozást és sikerült is a gyanúsított embert a vasuti állomáson elfogni, a mikor ez el akart utazni. Most folyik ellene a vizsgálat.

Kiss szerencséje nagy! T. olvasóink b. figyelmébe ajánljuk Kiss Károly és Tsa hirneves bankháznak a mai minden egyes lapunkhoz csatolt színes mellékletét. A nagy. kir. szab. osztály-sorsjegyek óriási kelendőségnek örvendenek, mert nyeremény-esélyeik rendkívül előnyösek, tervezetük pedig szolid és kedvező. Gyorsan, váratlanul nagy vagyonhoz jutni, csak nagy szerencse, nagyobb nyeremény utján lehet, azért ajánljuk, hogy t. olvasóink is tegyenek szerencsekísérletet

és vegyenek a teljesen megbízható és előzékeny Kiss Károly és társa bankházában Budapest, Kossuth Lajos-utca 13. / sorsjegyet, mert Kiss Szerencséje nagy!

Simon Judás vásár. Kellemes őszi napon indult meg a múlt hó 29-ére esett Simon Judás vásárunk. Nem vált be az a régi közmondás, a mely eme vásárunkhoz van fűzve, hogy „Simon Judás, jaj te neked póre gatyás“ Az idő annyira enyhe és kedvező volt, hogy bátran jöhettek volna az emberek „póre gatyában“ is. De nem igen jöttek se így, se amúgy. A zsibvásár nagyon üres volt. Ennek oka, hogy a szomszédságban több helyen volt országos vásár. Az állatvásáron azonban nagy volt a tolongás. Igen sok állatot hajtottak föl, eladás azonban aránylag kevés történt. Okául azt hozták fel a kereskedők, hogy a marhaárak szokatlanul magasak voltak és azért nem vehettek; pedig a külföldre való szállítás sem volt semmiben sem korlátozva. Hivatalos adatok szerint felhajtottak: 150 db bikát, 1025 db tehenet, 320 db üszőt, 1283 db ökröt, 490 db tinót, 599 db borjut és 350 db lovat, összesen tehát 4217 darabot, a ni tekintélyes szám. Ezekből eladásra került 1441 db, a mi nagyon kevés, 5—600 dbbal kevesebb, mint más alkalmakkor. A marhaárak következőképpen alakultak: magyar jármos ökör 550—1500 K, tarka 560—1600; magyar faju tinó: 2 évesig 350—650, 3 évesig 420—950, 4 évesig 550—1000 K, tarka 2 évesig 450—680, 3 évesig 480—1000, magyar fajtájú tehen friss fejős 100—290, borjas 120—340, levágásra 180—300; tarka tehen friss fejős 120—320, borjas 140—400, levágásra 90—300. — Magyar faju üsző 2 évesig 90—250, 3 évesig 100—300; tarka üsző előhasu 120—350, 2 évesig 120—370, borju szopós 24—60, választott 28—50. Lovak: igás első rendű nehéz 150—650, II rendű könnyű 120—440, III rendű gazdaságba 100—220, kocsiló (nehéz) 180—600, kocsiló (könnyű) 150—400, hátszló 300—600, levágásra 40—90, csikó 1 évesig 80—130, csikó 2 évesig 108—290, csikó 3 évesig 160—560, csikó 4 évesig 250—600.

A szerencse otthona. A sokat áhított, mindenki által ostromolt szerencse ezernyi szeszélye kiszámíthatatlan. Hiába üldözzük, ha nem akar közeledni felénk, míg sokszor önmagától szinte következetesen kegyeibe fogad bennünket. Talán legjobb bizonyosság erre az osztálysorsjáték. Ha például a Gaedicke A. budapesti bankház eredményeit nézzük, úgy a most lefolyt sorsjátékban mint a múltban is, tapasztalhatjuk, hogy ez a bankház valósággal állandó otthona a szerencsének. Ugyiszólván minden napra esik egy főnyeremény a Gaedicke bankházban, melynek ügyfelei a múlt osztálysorsjátékban többek között a 400.000, 60.000, háromszor a 30.000 és 20.000, a mostaniban pedig a 90.000, 50.000, 25.000 és négyszer a 15.000 koronás főnyereményeket nyerték. Ez a körülmény meg a Gaedicke bankház mindenkor pontos és gyors ügykezelése magyarázzák azt a hatalmas forgalmat, melynek e közmondásos szerencsés bankház örvend.

Alapszabályok jóváhagyása. A nagykanizsai sportegylet alapszabályait a belügyministerium 78.977/906 szám alatt jóváhagyta.

Kossuth rumnak nincsen párja, magyar issza, magyar gyártja. Eredeti 1 literes $\frac{1}{2}$ és $\frac{1}{4}$ literes palackokban kizárólag kapható: Zalaegerszegen Gyarmati Vilmos úrnál.

Kitörte a lábát. Gludovác Endréné urnó a háztartásban foglalatostokodva egy székre állott. A szék véletlenül felfordult, Gludovácé a földre esett és egyik lábát kitörte. Állapota, tekintettel magas korára, aggodalomra ad okot.

Minden gyermekszobában hálával kell gondolni azokra a derék norvég halászokra, kik a háborgó tengeren fogják a tőkehalat, mely a kitűnő csukamájolajat szolgáltatja. Csukamájolajat a legízletesebben és a legkönnyebben emészthető formában nyújt a „Scott-féle Emulsió“, mely egyike a legjobb tápanyagszereknek. Kapható a gyógyszerárakban.

Rablás. Hajdu Ferenc zalapataki hegyi lakos október 29-én a Simon Judás vásárra igyekezett. Utközben egy vándor cigány csatlakozott hozzá, a ki beszédbe ereszkedett vele. Megkérdezte Hajdu utazásának célját s mikor ez elmondta, hogy a vásárra igyekszik s hogy itt akar tehenet venni, elhatározta, hogy Hajdu pénzt megkaparítja. Miután ez szépszerivel nem ment,

erőszak
leteper
dulako
val, a
kapasz
zsákok
A cigá
és elre
abló

A g
kisebb
üvegek
borozg
cigány
sompó
követe
riasab
Mikor
elövet
tette
nek a
lekiesi

Meg
áldoz
bérko
belópe
nem
kezde
rapta
behar
varrt
kézné

oly
nem
gese
den
tart
pho
Se
és g
erő
si o
bev
eme
ere
esu

erőszakal próbálkozott. A már koros Hajdut letépette a földre. Eközben a két férfi között dülakodás támadt. A cigány zsákokat vitt magával, a miket szintén úgy lopott. Hajdu ezekbe kapaszkodott, a cigány pedig nem akarta a zsákokat sem hagyni, mert sátonnak szánta őket. A cigány végre a zsákokat kezei közt hagyta és elrohant. Most a csendőrség nyomozza a rabló cigányt.

A gögös cigány. Czigányok mulattak egy kisebb koresmában s párosával hozták a telt üvegeket. A másik asztalnál vidéki parasztok borozgattak és daloltak szép esendesen. A cigányok, fizetésre kerülvén a sor, elakartak sompolyogni, de a koresmáros eljűk állt és követelte a bor árát. Eközben nem a legudvariasabb epitetonokkal illette Fáraó ivadékait. Mikor ezek látták, hogy nincs ut a menekvésre, elővették a pénzt és kivasták a cechet is. De, tette hozzá az egyik, azért nem kellene az embernek a tekintélyét holmi parasztok előtt ugy lekicsinyteni.

Megharapta a ló. Pajkoságának majdnem áldozata lett a minap egy kis fiu. Steiner Antal bérkoesi tulajdonos fia átment a szomszédba és belépőzött az istállóba. Hogy megmutassa, hogy nem fél a lovaktól, közéjük ment és ingerkedni kezdett velük. Egyik aztán a fiu arcát úgy megharapta, hogy orvost kellett hívni, aki a ló által beharapott húsrészeket nagy ügyvel bajjal összevarrta. Ha hirtelenben nem lett volna segítség kéznél, a fiu könnyen el is vérezhetett volna.

Mily óriási a különbség

oly otthonban, hol a gyermekek nem betegesek, nem gyöngék és nem idegesek, hanem egészségesek, boldogok és állandóan jó kedélynek örvendenek. A gyermekek gyógyítására és egészségben tartására egyike a legjobb szerekek az alphaszavas méz és nátron hozzáadásával készülő Scott-féle Emulsio, mely rendkívül erősítő és gyógyerejével a gyermeket gyorsan juttatja erőteljes egészséghez. — A Scott-féle Emulsio kellemes, édes ízű, minél fogva könnyen bevehető és mivel egytálla feltétlenül könnyen emészthető is, az étvágyat gerjeszti és az összes emésztési szervek működését rendezi, hatásának erejében okvetlenül messze felülmúlja a közönséges csukamájolajat.

A Scott-féle Emulsio valódiságának jele a »hátán nagy csukabalat vivő halász« védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintával bérmentve szolgál:

Dr BUDAI EMIL „Városi gyógyszerháza“

Budapest, IV., Váci-utca 34-50.

Egy eredeti üveg ára: 2 K 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerházaiban.

Piaci árak a legutolsó het. vásáron 50 kilogrammonként

	minőség	szélesség	Kor. 101	Kor. 102
búza			14.—	—
rozsa			12.20	—
árpa			12.50	—
zab			13.50	—
tengeri			12.—	—

Kisértés.

Amikor Káldor Iván benyitott a kisvárosi vendéglő füstös éttermébe, ugy éjfél körül, már csak hárman voltak együtt a rendes estéli társaságból. Beregi Vanda, a tragika, akinek nagyobb volt a szépsége, mint a művészeté s udvarának két legkitartóbb apródja, a színházi titkár és egy kopaszodó aglegény, akit Poldi bácsinak ismert az egész világ.

A két férfi közt, akiknek arcán már mély barázdákat szántott az átélth viharos mult, ugy tünt föl az életerőtől duzzadó fiatal lány, vállára eresztett fénylő fekete hajával, mint a satirok közé tévedt nimfa. Füstkarikákat eregetett, azon mulatott; még a két férfi a kudarától elkeseredve, szomoruan, lehorgasztott fejjel gubbasztott mellette.

Hanem amint megpillantotta a belépő Antinous alakot, eltűnt az arcáról az unalom s kivillant szeméből a lelkében lobogó tűz.

— Isten hozta Káldor miközénk. Szép magától, hogy egyszer már mihozzánk is leereszkedik.

— Nem magukat kerestem. Csak ugy véletlenül vetődtem ide, — felelte egykedvűen a férfi, miközben a bundájából igyekezett kihámozni magát.

Az egyenes, nem épen udvarias válasza a lány felkacagott. De mintha valami keserűség vegyült volna a kacagásába.

— Köszönöm a társaság nevében. — Ha nem restelné, tán vissza is fordulna. Szegény Káldor, maga ugyan jó helyre került most. De hát nyugodjék meg sorsában s üljön ide mellém. Vagy fél talán tőlem?

Káldor mosolyogva ült le a szép lány mellé, akinek erre megeredt a nyelve. S a búséges apródok, akiket két órán át gyötört szeszélyeivel s esipdesett éles gunyájával, elképedten látták, mint esiesereg Káldor fülébe, mint keresi kedvét s mint ölelgeti mámorító tekintetével. Eddig legalább gyötörte őket, most már egy szava sines hozzájuk. Lassankint kezdtek belátni, hogy ők itt fölöslegesek.

Beregi Vanda is ugy gondolta; nem is titkolózott, hamarosan kiadta nekik az utat.

— Maguk pedig elmehetnek haza. Ilyen öreg uraknak megárt az éjszakázás. Ugy-e Káldor?

— Persze, persze, — mormogott magában Poldi bácsi, gyilkos tekintetével majdnem felnyársalva Káldort. Ellentmondani azonban egyik sem mert.

Ketten maradtak. — A lány puha bársonyos, forró kezét beletemette Káldor tenyerébe és selymes pillái alól szemrehányóan tekintett fölrá. Aztán elkezdett beszélni hozzá lágy, panaszos hangon.

— Vártam. Egész nap vártam. Tele kétség-gel. Ha erőteljes férfilepőket hallottam az ablakom alatt, mindig megdobbant a szívem. Azt hittem maga jön. És nem jött. — Ezek a divatbábok, akiknek imént adtam ki az utat, meg a többiek, térdén csuszának hozzám. — De az én ajtaim csak maga előtt nyílnak meg.

Törékeny ujjait a férfi ujjai közé kaposolta s merőn a szeme közé furva izzó tekintetét, szenvedélyesen folytatta.

— Most feleljen nekem, mért kerül? Most mondja meg nekem, gyönyörűsége telik gyötördésben? Hiszen látja, tudja, hogy szeretem!

— Nem csodálom, Vanda, hogy a maga tapasztalt asszonyi szíve sem ért meg engem. El van kényeztetve; mindenki meghódol magának. És azt kívánna tőlem is, hogy hazudjak, mint a többi érzelmeiket, amiket nem a szívem, hanem talán csak forrongó vérem sugall. Hogy én is a lábaim elé boruljak s dieshimnuszokat zengedezzek a hajáról, a szeméről, meg a gömbölyű válláról. De hát lássa az én szívem átmeneti szerelemre nincsen berendezve.

Odakuszott egészen a férfi mellé s ugy leste minden szavát a lány. Hizelegve cirógatta a kezét s félve, nehogy megbántsa, majdnem suttogva kérdezte:

— Szeret valakit?

— Szeretek Vanda. Otthon, az én falumban

hagytam egy kis szőke lányt. Nem olyan szép, mint maga. — Olyan mint egy szerény mezei virág, amelyet nem gondoz más, csak a reggeli harmat, meg a napsugár. A lelke hófehér, a szeme kék. Nem olyan kék, mint a sötét haragvó tenger, hanem mint e derült égbolt. Nem villog ki belőlük perzselő szenvedély, szeliden ragyognak, mint a hajnali harmatesepp a felkelő nap aransugaraiban. De mindig előttem ragyognak. Ezek az én vezető csillagaim. Nem homályosítja el őket a ragyogó napfény sem s átragyognak a nehéz ködön is. Oh, hányszor vakította el a napfény a szememet! Hányszor borult már rájuk nehéz köd! Hova süllyedtem volna, ha ezek a csillagok nem vezetnek! . . . De talán untatja ez magát, Vanda?

Könny csillogott a lány szemében. Amig a férfi beszélt, lelke visszakalandozott a multba, amikor még ő is vadvirág volt; amikor az ő lelke is hófehér volt. Mintha édes álomból riadt volna föl, amelybe a férfi dallamos szavai ringatták bele, fájdalmasan eltorzult arca a visszaemlékezőstől.

— Az én szemeim is voltak valamikor vezércsillagok. Hanem azok a ködön nem tudtak átragyogni . . . Ahogy apám meghalt, tönkrementünk. Nem kelettem aztán. Az előrelátható nyomor ködbeburkolta az én szerelmesem szívét s azon keresztül már nem látta meg vezetőcsillagait. Elhagyott . . . Aztán ide jutottam . . . Dolgozni nem tanultam, a nyomortól félttem. Hát elfogadtuk a jötevőt, aki felfedezte bennem a tehetséget s támogatta anyámat. Hogy nagy árt fizettem érte, azt gondolhatja!

Leborult az asztalra s esendesen sírdogált. Aztán erőltetett szilajsággal ragadta fel a poharát s fenékiig kiitta.

— Ejj, ne bolygassuk a multat! Ami megtörtént, azon ugysem változtathatunk. Ne sajnáljon engem, Káldor.

Előtörő könnyein át mosolyogni próbált. S hogy a férfi figyelmét elterelje az ő mélyeséges bánatáról, kissé felbátorodva tovább kérdezősködött.

— Megesókolta már?

És Káldor, aki soha senkinek nem beszélt szerelméről, nem tudta megtagadni a választ ettől a kíváncsi könnyüvéru lánytól. Érezte, hogy vonzalmát valamivel viszonzni kell.

— Egyszer, — felelte, — amikor elbuesztunk egymástól. Alig ért az ajkam az ajkához, mégis ég tőle. Azóta nem esókoltam meg anyámon kívül senkit. Nem is fogok. Ugy viszem vissza neki az ajkaimat, ahogy elhoztam. Érintetlenül.

Amig beszélt, a lány majd elnyelte tekintetével. Ajkait nézte, azokat a csodálatos, ritka férfajakakat, melyek csak egy lány esókjára termettek. Szépsége erejében, elkényeztetett gyermek módjára, akitől semmitsem tagadnak meg, durezza kérdezte:

— Hátha én azokra az ajkakra rászomjaznék? Visszaautasítana talán?

Hozzásimult Káldorhoz, hogy az érezte testének buja melegét, hajának bódító illatát. S amint átesapott arcába a lány szenvedélytől és vágytól felhevült arcának perzselő melege, mintha köd ereszkedett volna előtte, amely elkápráztatta a szemét s fojtogatta a torkát. Mámorossá tette a lány üde, rugalmas testéből kisugárzó lávafolyam, mely minden porcikáját átjárta; részeggettette az illat s a szerelmes, suttogva ejtett szavak, amelyek lihegve tódultak a lány buja, esókra szomjas, vágytól reszkető ajkaira.

— Az én esókom olyan édes, mint a méz, olyan forró mint a vulkán tüze . . . S olyan, mint a vampir, a mesebeli vampir. Kiszivom vele a lelkedet, hogy beleheljem helyette az enyémet . . . Az én szerelmem heve mindennap újra eléget s mint a fönixmadár, mindennap feltámad benne újra a lelked. Itt az ajkam . . . a tied . . . Az üdvösséget találod meg rajta . . . Csábító mosollyal nyujtotta a férfi felé lihegő ajkait.

De Káldor már nem látta azokat. A nehéz ködön keresztül két könnyes szemet pillantott meg, amelyek szeliden ragyogtak, mint a hajnali harmatesepp a reggeli napsugárban.

Csak várt, csak várt a lány. Látta, mint ömlik a férfi arcába a szilajon keringő vér; látta mint kápráztatja el szemét a mámorító köd. A szíve lázasan dobogott . . . Most mindjárt az övé lesz . . . Csak várt . . .

Aztán látta, mint menekül a férfi szeme tekintetének delejes hatása alól s tekint szét révedezve,

mintha a ködön át keresne valamit. Mint alszik ki arcáról a lobogó tűz, mit űzi el róla a szenvedélyt a visszatérő nyugalom. Belenézett mélyen a férfi szemébe s mintha meglátta volna benne azt a két szelidfényű csillagot, amelyek úgy ragyognak, mint a hajnali harmatesepp a reggeli napsugárban. Amelyek a ködön is átragyognak, amelyeknek ragyogásán megtörik az ő nagy hódító hatalma.

Sértett hiúságában, vergődő kétségbeesésében szeretett volna felzokogni, szeretett volna szilaj átkot szórni arra a két csillagra, amelyek erősebbek voltak, mint az ő szemeragyogása. De elfojtotta zokogó lelkének kitörni készülő keserűségét, s bár maga sem hitte azt, amit mondott, hogy a nagy vereségnek legalább a látszatát mentse meg, esendesen, némi büszkeséggel kezdett beszélni.

— Jól van Káldor. Maga megtette azt, amire kevés férfi lenne képes. Elutasította a csókomat. Nem is kínálom többet. Megvárom, míg maga kéri. Amikor az a két csillag eserben hagyja. Nem kívánom, hogy bekövetkezzék. De ha mégis úgy lesz?

— Akkor én is olyan leszek, mint a többi. Nem várok arra, amíg kínálják a csókot s hazudom a szerelmet. De az nem fog bekövetkezni.

— Persze, felelt a lány szomorú lemondással, — hiszen maga férfi, egész férfi, akit nem lehet elfelejteni. Nekem meg boeasson meg, hogy elragadtam magamat. Hogyan is rabolhatnám meg azt a kékezű fehér vadvirágot, aki a maga érintetlen ajkát várja.

Felkészülődtek.
— Azért barátom marad ugy-e? ... Köszönöm.

— Mehetünk. Haza kísér?
Kiléptek az utcára. Sűrű, fojtó köd ereszkedett le a városra. A lány belekapaszkodott Káldorba s szorosán hozzásimult. És elgondolkodott azon, hogy milyen boldog lesz az az asszony, aki egész életét az ő védő karjain járja át. Esendesen, szó nélkül haladtak. Lépteik zaját is elnyelte a puha, nedves hó. Így értek haza.

A bueszásuk is szótlán volt. Némán szorította meg Káldor a szegény szenvedő leány kezét és megindult.

Néhány lépésnyire megállt. Nem hallotta az ajtó nyílását, hát visszafordult. Ott állt a lány a kapunak támaszkodva s nézett utána sóváran, epedően. A következő pillanatban meg már ott volt előtte, a visszafojtott szenvedély egész hevél vetette magát széles mellére s zokogástól meg-megszakított, lihegő hangon suttozta:

— A csókot ... a csókot akarom ... Vigy magaddal engem ... Veled akarok menni ... a csókért, a csókéért ...

Káldor egész testében megreszketett. Ott volt előtte, karjai közt tartotta a szerelmes, bűnös asszonyt. Kívánatos teste odaadással simul mellére, úgy hogy érezte keblének szenvedélyes ritmikus hullámzását. Az asszony meg esdőleg emelte rá lábát égő nagy, fekete szeméit. Csak akarnia kellett s az övé lehetett ... A szemek, a kinálkozó ajkak, a hullámzó kebel s maga az egész fiatalságtól rugalmas, illatos, fehér, bűnös test ...

De ő szeliden kibontakozott az asszony marasztaló öleléséből s határozott, kemény léptekkel megindult hazafelé.

Előtte lebegett a ködön át két szeliden ragyogó csillag.

A lány pedig ott maradt a néma éjszakában egyedül, hidegtől és szenvedélytől reszketve s visszafojtott lélekzettel nézett a férfi után, lesve, várva, hátha visszatér.

S amint Káldor alakját elnyelte a köd meg az éjszaka, esendesen megeredtek a lány könnyei. Elsíratta a férfit, az egyetlen, akinek csókjára megszomjazott s akit elvittek tőle a szeliden fénylő csillagok, amelyek a ködön is átragyognak.

Kopácsy György.

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.
Laptulajdonosok: dr. Csák Károly és Udvardy Ignác.

Német tanfolyamot nyit,
társalgási alapon
képesített tanítónő.
Körmei-utca 43.

A nagyérdemű

hölgyközönség figyelmébe!

Saját kelméből készíték téli kabátot, kosztümöt, bluzokat és pongyolákat.

Kívánatra mintákat hához és vidékre küldök.

— Gyors és pontos kiszolgálás. —

Szíves megrendelést kérve maradok tisztelettel

— **Tischler István** —

női szabó

Zalaegerszeg, Tompa-utca 6. sz.

**„Egyesült czeplédi szőlősgazdák boreladási társasága“
CZEGLÉD.**

Egyenlősíti, bepincézi és áruba bocsájtja a termelők tisztán kezelt legkitünőbb borait. Nyilvántartja és közvetíti ezental az egyes termelők magán pincéiben, sajátkezüleg gondozott borait is.

Különösen előnyös szövetkezeteknek és vendéglősöknek a nálunk való bevásárlás, mert egész éven át egyforma és akár-milyen nagy tömegben folyton egy és ugyanazon bort kaphatják.

Ezuttal áruba bocsájtjuk a legkitünőbb siller színű „Kadarka“ és zöldesfehér „Ezerjó“ „Rizling“ stb. fajokat is, melyek több waggon vételénél igen mérsékelt árral kaphatók.

Levél- vagy sürgőncim:

**Egyesült szőlősgazdák társasága
CZEGLÉD.**

A legelőkelőbb orvostanárok által ajánlott és a kiállításokon aranyérmekkel és díszoklevelekkel kitüntetett

Esterházy cognac

mely

a közönség kedvenc itala mindenütt kapható.

Központi iroda:

Gróf Esterházy Géza-féle cognacgyár

Budapest, V. ker., Nádor-utca 16.

STOCK-COGNAC MEDICINAL.

Kezesség mellett tiszta borból párolt.

Allandó vegyi ellenőrzés alatt.

CAMIS és STOCK

pároló telepe

FIUME.

Kapható gyógyszertárakban és minden elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő:

SATTLER JÓZSEF Nagykanizsán.

Szőlő oltványok.

Valamint az elmúlt években is

Küküllőmenti

első szőlőoltvány telep

tulajdonos Caspari Frigyes Medgyes 99. Nagyküküllő megye — volt az egyedül az egész országban, mely vevőinek minden tekintetben kifogástalan minőségű — egészséges-fajazonos és teljesen fajtiszta szőlőoltványokat szállított, úgy a jövőben is egyedül a fenti szőlőtelepen kaphatók a legjobb minőségű, a legkülönbözőbb fajú és alanyu bor-, csemege- bor- és különleges csemege szőlőoltványok, melyek elültetése által a szőlőbirtokok bűnös eredményeket érnek el. Kívánatra, képes árjegyzék — számos elismerő levéllel — ingyen és bérmentve.

! Köhögés !

Aki ezt figyelemre nem méltatja, vétkezik a saját egészsége ellen.

A Kaiser-féle

Mell-Karamellák

a 3 fenyőfa jeggyel.

Orvosok által ajánlva köhögés, rekedtség, hurut, elnyálkásodás és hörghurut ellen.

5120 közjegyző által hitelesített irat bizonyítja, hogy amit ígérünk, azt meg is tartjuk.

Egy csomag 20 és 40 fillér Kaszter Sándor gyógyszertárában és Schmidt Győző cukrásztárban Zalaegerszegen.

Keil-lakk

legkitünőbb mázolószer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle fehér »Glasur« fénymáz 90 f.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 f.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók: **Ján Ferenc cégnél Zalaegerszegen.**
Molnár Ignác cégnél Keszthelyen.

Az eredeti Singer varrógépek minden gondolható célra alkalmasak,

nem csak az ipari célokra, hanem a családban minden előforduló varrásra, eskis nálunk kaphatók.

Figyeljünk a bevásárlásnál hogy a mi üzletünkben történjen.

Ezen a címen ismerhetők valamennyi fiók-üzletünk.

Singer Co. varrógép részvénytársaság.

Zalaegerszeg Vármegyház-tér 1. szám.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY felét kérjük mivel sok haszontalan utánzata van.

I doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-felét fogadjunk el!

Kérje ingyen

és bérmentve magyar nyelvű, gazdagon illusztrált főárgy-
zékemet, 3000-nél több rajzzal, mindennemű nikkelt, ezüst-
és aranyórák, valamint mindennemű acél-
és bora utas-órát eredeti gyári árban.
Nikkelt remontoir óra ..... K 3.-
System Roskopf patent óra ..... K 4.-
Svájci eredeti „Sa. Roskopf” nikkelt em. K 7.-
Bejegyzett „Sa. Roskopf” művel. K 7.50
Ezüst remontoir óra „Gloria” művel. K 11.50
Ezüst remontoir óra dupla tedőlével ..... K 12.-
Ezüst óra K 2.90. Konyhaóra ..... K 3.-
Ezüst óra K 2.80. Kakukóra ..... K 50
Schwarzwaldi óra K 2.80. Kakukóra ..... K 50
Minden óráért 3 évi írásbeli jótállás. — Nin-
csen kockázat! Becserelés megengedve,
vagy a pénz vissza!

KONRAD JÁNOS
Első órágyár és szétküldési áruház,
Bréx 1382. szám. (Csehország.)

NOXIN

CZIPÓ CRÉME A LEGJOBB.

FŐRAKTÁR ZALAEGRSZEGEN,

D. HORVÁTH ANTAL

UR DROGUERIJÁBAN.

Fütsünk ILONA

= brikettel =

szagtalan, nem piszkít, nagy hőfoka van, kapható:

D. Horváth Győző

fűszer-, vas- és fakereskedőnél Zalaegerszeg,

hol állandó raktár szecska, répavágó, konkolyozógépekből, tűzhelyek, kályhák, deszka, épületfa, cementek, összes építkezési anyagok, vasalások, festékek, fegyverek, töltények, versenyképes napi áron.

Teljesen pótolják a külföldi liköröket

Schrank Béla

gőzerőre berendezett likörgyárának elismert jó gyártmányai Esztergomban.

Legnagyobb versenyképesség!

Képviselet:

Klein Iván Tapolcán.

Különleges gyártmány:

Triple Sec „Comme il faut”.

TÖRÖK szerencsége ÖRÖK!

Felülmulhatatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt **27 millió** koronánál több nyeresémet fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; ezek között a két legnagyobb nyeresémet és pedig:

kétszer a nagy jutalmat, a **600.000** koronás főnyeresémet,

a legnagyobb **400.000** koronás főnyeresémet,

továbbá 5 a 100.000, 3 a 90.000, 3 a 80.000, 3 a 70.000, 4 a 60.000, több 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 és ezeken kívül számtalan 10.000, 5.000, 3.000, 2.000, 1.000, 500 koronás és egyéb nagy nyeresémet.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 19-ik új magyar osztálysorsjátékban

125.000 sorsjegyre **62.500** pénznyeresémet jut

és összesen **16 millió 475.000** korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Legnagyobb nyeresémet esetleg **1.000.000** korona,

továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeresémet 400.000, 1 a 200.000, 2 a 100.000, 2 a 90.000, 2 a 80.000, 2 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 3 a 40.000, 3 a 30.000, 6 a 25.000, 9 a 20.000, 13 a 15.000, 44 a 10.000 korona és még sok egyéb nyeresémet.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt — .75, vagy K 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy 3 K.

1/2 " " " 3.—, " " 6.—; 1 " " " 6.—, " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

1906. évi november hó 4-ig

hozzánk bizalommal beküldeni, miután szerencse-sorsjegyeink igen keresettek és gyorsan elfogynak.

Török A. és Tsa

Sürgőnycim: Bankház R.-T. BUDAPESTEN. Törökék, Budapest.
Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruházunk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Szervita-tér 3/a.
II. fiók: Teréz-körut 46/a.

I. fiók: Váci-körut 4/a.
III. fiók: Múzeum-körut II/a.

A hölgyközönség figyelmébe!

Tisztelettel értesítem Zalaegerszeg és vidéke n. é. hölgyközönségét, hogy **Zalaegerszegen Bozót-utca 6. szám alatt** (Plebánia épület háta mögött)

női ruha termet

nyitottam.

Készítek minden e szakmába vágó munkákat u. m.: utcai ruhákat (kosztüm), felöltőket, gallérokat, bluzokat, pongyolákat stb.

Tapasztalataim folytán, melyet részint a fővárosban, részint pedig helyben Weinberger H. és Fia uraknál szereztem, azon helyzetben vagyok, hogy a legmesszebb menő igényeknek is képes vagyok megfelelni.

Számítva a n. é. hölgyközönség szíves pártfogására vagyok

kiváló tisztelettel

HORVÁTH ZSIGMOND
női ruha készítő.

Gyászmmkát 24 óra alatt készíték.

Ha köszvényben, reumában, ichiasban szenved,
vegyen egy üveg

Dr FLESCHE-féle köszvény-szeszt,

mely csúzt, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és deréktájást, kezek és lábak gyengeségét, fájdalmakat és daganatokat biztosan gyógyít. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető.

Kapható dr FLESCHE E. M.

„Magyar korona” gyógyszerárában, Győr, Baross-ut 24. szám.

Másfél deciliteres üveg ára 2 K. Huzamosabb használatra való „Családi” üveg ára 5 K. 2 kis vagy 2 „Családi” üveg rendelésénél már bérmentve utánvétellel küldjük.

Mezei egerek

tömeges és biztos kipusztítására ajánlom az általánosan készített és már eddig is sok előkelő uradalomban, nagobb gazdaságokban, ugyiszin több községekben a legjobb sikerrel használt

egérmérget

labdacsk alakban, eddigi tapasztalatok szerint 1 holdra 1-2 kiló elegendőnek bizonyult, 100 kiló ára 90 kor., 50 kilós láda 6 kor.

SIPÓCZ ISTVÁN
gyógyszerész

Pécselt, (Barany megye).

Megrendeléshez hatósággi engedélyt kérek mellékelni.

A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület Áruraktára
ajánlja kiváló minőségű

LÓPOKRÓCAIT,

nemkülönb mindenemü **gazdasági cikkeit**, amelyek bármikor bármely mennyiségben az áruraktár kezelőségénél megrendelhetők.

100 kgon felüli rendelésnél, vagy legalább 100 kg. rendelésénél az áruk **bérmentve** bármely zalamegyei állomásra elküldetnek.

Részletes felvilágosítással a legnagyobb készséggel szolgál a gazdasági egyesület titkári hivatala.

Sárközy Viktor

g. e. titkár, az áruraktár kezelője.

CYOMORBETEGEKNEK,

akik meghűlés, gyomortulterhelés, élvezhetlen, nehezen emészthető, tulhideg vagy meleg eledlek, vagy szabálytalan életmód folytán **gyomorhajban, gyomorkatharusban, gyomorfájdalomban, nehéz emésztésben vagy elnyálkásodásban** szenvednek, a rég kipróbált jó hatású **emésztési és vértisztító szert** ajánljuk, mely az

Ullrich Hubert-féle növény bor.

Kitűnő gyógyerejűnek talált növényekből jó borral vegyítve készül. Erősíti az ember gyomorszerveit anélkül, hogy gyomorhajtó szer lenne. Eltávolítja a véredények zavarait, tisztítja a vért minden romlott, betegséget előidéző anyagoktól és hathatósan működik az egészséges vérképződésre.

Ezen bornak kellő időben való használata mellett minden jelenség, főfájás felbőgés, gyomorégés, melyek idült gyomorhajójánál leggyakrabban előfordulnak, már a kezdetleges használatnál megszűnnek.

Szorulás, köhikafájdalmak, szivverés, álmatlanság ezen növénybor használata mellett gyorsan megszűnnek.

Halvány, aszott kinézés, verhiány a legtöbb esetben a hiányos vérképzésnek és májbetegségnek a következményei, a melyeket legbiztosabban gyógyít ez a növény bor, mely fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést, javítja a vérképződést s a betegnek új erőt szerez, amit számos elismerő és köszönő irat igazol.

A növény bor üvegenként 3 és 4 koronáért kapható a gyógyszerárakban Zalaegerszegen, továbbá Zalaszentgróth, Vasvár, Körmend, Nova, Pacsa, Keszthely, Sümeg, Jánosháza, Devecser, Kiscell, Muraszombat, Bellatincez, Marcali, Tapolca, Nagykanizsa, Letenye, Csáktornya, Perlak, Szombathely, Csabrendek, Sárvár, Nemetujvár, Szentgothárd, Óriszentpéter, Alsólendva, Muraszerdahely, Komárom, Nemesvid, Pápa, Nádasd, Vaspör, Szőcz, Baksa, Bak, Pölöske, Zalaszentlászló, Boba, Középbisztrice, Pincze, Páka, Ujudvar, Nagyrada, Csákány, Simontornya, Tapsony, Kéthely, Nyírad, Ajka gyógyszerárakban, illetve fűszerkereskedéseiben, valamint minden nagyobb és kisebb helyen Magyarországon és az egész Osztrák-Magyar Monarchiában a gyógyszerárakban.

Utánzatoktól óvakodni kell

és csak

Ullrich Hubert-féle növ. bor

kérendő.

A zalaegerszegi gyógyszerárak 3 vagy több palack növény bort eredeti áron szállítanak az ország bármely részébe.

Csépléshez, téglagyártáshoz, fűtéshez alkalmas, kitűnő minőségű

K Ö S Z É N

kapható jutányos árért, nagyban és kicsinyben házhoz szállítva

Weinberger Hermán és Fia cégnél Zalaegerszegen.

Kőbányai Polgári Sertőző R. T.

Van szerencsém b. tudomására hozni, hogy Zalaegerszeg és vidéke részére

Fürst és Társa uraknál
Zalaegerszegen, Rákóczy-u. 21. sz.

sörfőraktárti létesítettünk, akiknél sörünk úgy eredeti hordókban, (valamint eredeti gondosan és szakszerűen töltött palackokban) mindenkor friss minőségben kaphatók. Szíveskedjék tehát rendeléseivel nevezett képviselőnkhez fordulni.

Szíves figyelmébe ajánljuk, hogy az 1896. évi Ezredéves Országos Kiállításán az összes versenyző sörözők közül mi kaptuk a legnagyobb kitüntetést, a „Diszoklevelet“, hasonlóképpen 1900. ében Párisban, 1904. ében Flórencben, 1905. ében Nápolyban és Palermóban, mindenütt a legnagyobb díjjal, a Grand Prix-vel lettünk kitüntetve: jogosult tehát azon meggyőződésünk, hogy sörforgalmát nagyban emelni fogja azáltal, ha jövőben a mi sörünk elárúsításával foglalkozik.

Tisztelettel

Kőbányai Polgári Sertőző Részvénytársaság.

Sörneműek: Polgár-, Király-, Márciusi-, Kiviteli Márciusi-, Szent István-, Kőbányai Barátmaláta-, Dupla Márciusi és Dupla Maláta sör.

A Kőbányai Polgári Sertőző Részvénytársaság sörét Zalaegerszegen kizárólag a „Korona“ szállodában mérik.

Szent István védjegyű Dupla Maláta sörünket, mint kiváló gyógysört ajánlják: dr. Ángyán, dr. Eliacher, dr. Herczel, dr. Kéty, dr. Korányi, dr. Laufenauf és dr. Liebmann budapesti egyetemi tanár urak; továbbá: dr. Glax tanár ur, cs. és kir. kormánytanácsos, Abbázia, dr. Ebers csász. tanácsos ur és dr. Cottelli ur, cs. és kir. fensége József főherceg udvari orvosa, Cirkvenica.

Hogy hívják?

Mikor született?

Nincs többé csalódás!

Szerencsését lepecsételve őrzi a KISS bankház!

Mindenki megkapja a szerencse által neki szánt sorsjegyet!
Fortuna segélyével minden név és születési év részére egy szerencseszámot helyeztünk el

pecsét alatt, például:

„János“

Születési év: 1877.

KISS
szerencsése
NAGY!

Használja ki az alkalmat.

Fogadja lepecsételve szerencsését tőlünk.

Irja meg a nevét, születési évét és mi azonnal küldjük **pecsét alatt** az ön részére elrett szerencsesorsjegyet.
Sok ezer család, mely bizalmával bennünket megtisztelt és a

„KISS szerencsése NAGY“

jelmondas híveihez csatlakozott, nálunk lelta szerencsését; merítsen Ön is a Kiss bankház kiapadhatatlan szerencseforrásából, vegye át tőlünk

szerencsésjének lepecsételt záloglevelét és gazdagság meg jólét közel lesz Önhöz.

XIX. sorsjáték I. osztályának húzása már folyó évi november hó 22. és 23-án lesz.

Az I-ső oszt. sorsjegyek árai:

Egy nyolcad K 150. Egy negyed K 3.—. Egy fél K 6.—. Egy egész K 12.—.

Kiss Károly és Társa

magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusító helye

BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-UTCA 13.

Fiókok: VI., Váci-körut 5. sz.

VII., Erzsébet-körut 22. sz.

IDEGBETEGEK!

Kérjenek ingyen prospektust a gyengeség elleni

Gyökere
gyógymódról.

Tudományos ismertetéseket 40 fillér posta bélyeg beküldése ellenében küld

GÜNSBERGER ZSIGMOND

Wien XX. Wallensteinstrasse 31. sz.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótleka

egy régiónak bizonyult háziszert, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **köszvénynél, esúznál és meghűléseknél,** bedörzsöléséppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroslánhoz“,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

Egy jó házból való fiu
tanoncul felvétetik
Unger Antal könyvnyomdájába.

REISINGER és EISNER divatáruháza

Zalaegerszegen.

A világhírű cseppmentes **„Tükör posztó“** kizárólagos elárusító helye.

Nagy választék **zsolnai és gácsi ruhakelmékben, felöltők és** **boákban.**

A naponta változó kirakatok megtekintését **kérjük.**

Ismét

óriási szerencse Gaedickenél.

A szerencse által oly kiválóan kedvelt gyűjtődém az utóbbi két sorsjátékban annyi főnyereményhez jutott, hogy szinte szállóigévé vált ez a mondás:

**Naponta egy Gaedickenél.
főnyeremény**

Csak az

utolsó két sorsjátékban

a következő főnyereményeket fizetem ki t. vevőimnek:

A legnagyobb főnyereményt

400.000 K.-ta 19406 számra

90.000 koronát a	3148 sz.-ra
60.000 " "	3952 " "
50.000 " "	64714 " "
30.000 " "	42778 " "
30.000 " "	88837 " "
25.000 " "	15900 " "
20.000 " "	88000 " "
15.000 " "	43841 " "
15.000 " "	95793 " "
15.000 " "	115220 " "
15.000 " "	121497 " "
15.000 " "	97214 " "
10.000 " "	35828 " "
10.000 " "	71772 " "
10.000 " "	42529 " "

A ki egy főnyereményhez akar jutni, az játszik feltétlenül Gaedicke szerencsegyűjtődéjében, mert eddig ott nyerték, bebizonyíthatólag, a legtöbb főnyereményt.

Az I. osztály huzása már

**november hó 22.
és 23-án kezdődik.**

A sorsjegyek ára:

Egy egész Egy fél Egy negyed Egy nyolcad sorsjegy
12.— 6.— 3.— 1.50 korona.

Minden vevőmnek postabefizetési lapot küldök, mely által pénzküldemények postadíjmentesen utalhatók át.

Vevőköröm sorsjátékról sorsjátékra nagyobbodik, mely körülmény fényes bizonyítéka annak, hogy gyűjtődém a lakosság minden rétegében közkedveltségnek örvend.

Kisérlelje meg egyszer szerencsését Gaedicke szerencse-gyűjtődéjében s Ön bizton számíthat eredményre.

GAEDICKE bankház

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11.

Üzletáthelyezés.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy hét év óta a „Korona“ mellett levő

üzletemet

az átellenében levő dr Keresztury József ügyvéd ur újonnan épült házába helyeztem át.

Raktáromat dúsan felszereltem a szakmamba vágó legjobb árukkal s azon helyzetben vagyok, hogy olcsó árak tekintetében lépést tarthatok bármely nagy város kereskedelmével; áruházam megtekinthető vételkényszer nélkül, ugyszinte kirakataimat is a n. é. közönség szíves figyelmébe ajánlom.

Tisztelettel

ifj. Horváth Jenő áruháza.

<p>Óh jaj!</p> <p>Megfojt ez az átkozott köhögés.</p>	<p>Köhögés, rekedtség és elnyájkásódás ellen gyors és biztos hatású</p> <p>Egger mellpasztillái, az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.</p> <p>Doboza 1 korona és 2 korona. Próbadoboz 50 fillér.</p> <p>Fő- és szétküldési raktár: „NÁDOR“ GYÓGYSZERTÁR Budapest, V, Váci-körút 17.</p>	<p>Éljen!</p> <p>Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.</p>
<p>Kapható Zalaegerszegen: Kaszter Sándor, Kiss Lajos, Sümegen: E. Dervarics István, Zalaszentgróton: Botfy Péter gyógyszertáraikban.</p>		

DROGERIA

« AZ „ARANY KERESZT“-HEZ ZALAEGERSZEGEN. »
Széchenyi-tér 4. szám, plebánia épület. Az „Arany-Bárány“ szállodával szemben

Az idény közeledtével ajánlom valódi chinai és orosz thea különlegességeimet, különösen a „**Gentry Thea**“ keveréket. Egyenesen Angliából hozatott valódi és kitűnő **Jamaika, Cuba és Ananasrum** féleségeimet. — Francia és magyar Cognacot. Malaga, Scherry, tokaji és szomorodni győboraimat. — Az összes háztartási és fényképészeti cikkeimet. — Modern francia és angol pipere- és illatszereimet. — A legfinomabb

! GENTRY kávé keverék !
kilója 3 K 20 f.

D. Horváth Antal.